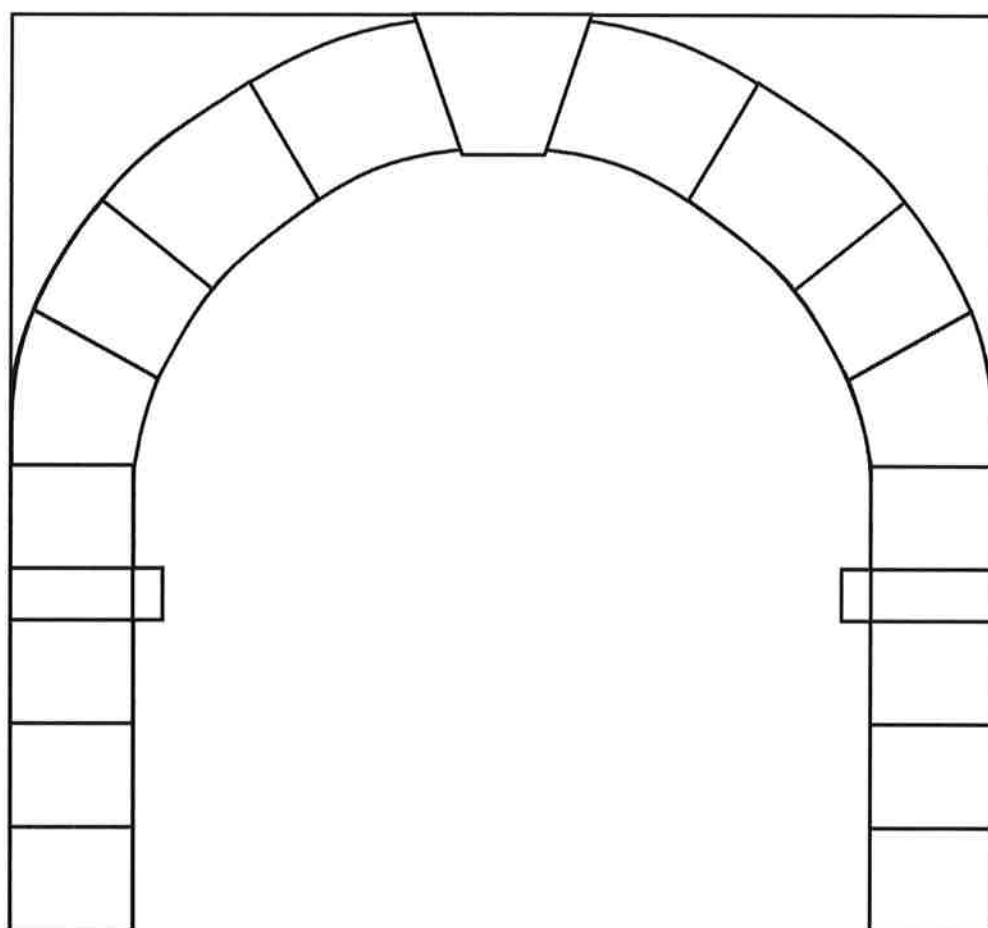

Ida Marie Høeg

Brukerundersøkelse 2001

En spørreundersøkelse blant medlemmer i Tonsen menighet

NOTAT

nr. 1/2003

Ida Marie Høeg

Brukerundersøkelse 2001

En spørreundersøkelse blant medlemmer i Tonsen menighet

© KIFO Stiftelsen Kirkeforskning 2003
ISBN 82-995576-1-5
ISSN 1503-4380

Det må ikke kopieres fra denne publikasjonen ut over det som er tillatt etter bestemmelser i «Lov om opphavsrett til åndsverk», og avtaler om kopiering inngått med Kopinor.

Trykk: KIFO, Oslo

Henvendelser rettes til:
Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO)
Postboks 5152 Majorstua
0302 Oslo

e-mail: kifo@kifo.no
<http://www.kifo.no>

Innholdsfortegnelse

Innledning

1 Kort om Tonsen menighet.....	s. 1-3
2 Metode og praktisk gjennomføring.....	s. 4-7
3 Dåpsforeldre.....	s. 8-18
4 Konfirmantforeldre.....	s. 19-29
5 Kirkeaktive.....	s. 30-41
6 Sammenstilling.....	s. 42-51
Litteraturliste.....	s. 52-53

Vedlegg

Følgerev

Spørreskjema 1. til brukere av Tonsen menighet

Spørreskjema 2. til dåpsforeldrene

Spørreskjema 3. til konfirmantforeldrene

Følgerev til purring på undersøkelsen

Innledning

I innledningen til årsmeldingen i Tonsen menighet for 2001 står det at det er vanskelig å måle det som vekker og nærer det kirkelige livet i menigheten. Denne undersøkelsen er et forsøk på å gjøre akkurat dette. Ved hjelp av samfunnsvitenskapelig metode har vi nærmet oss den store og omfattende virksomheten i menigheten, ikke ut fra hvordan de beskrives i årsmeldinger og informasjonsbrosjyrer, men ut fra kirkemedlemmene eller "brukernes" erfaringer med Tonsen. Tonsen menighet har 14 000 kirkemedlemmer, denne undersøkelsen har rettet seg mot 500. Av disse har 270 gitt sine bidrag i form av utfylte spørreskjemaer. Det sier seg selv at dette bare er et lite utsnitt, men like fullt interessante "kirkebrukere". På tross av at kontaktområdene med kirken har vært veldig forskjellige, har dette utvalget det til felles at de alle har vært i kontakt med Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder. Det er dåps- og konfirmantholdere og det er arrangører og andre brukere av Tonsen menighet. Målt ut fra erfaringer, forventninger og tilhørighet til disse kirkemedlemmene, kan denne undersøkelsen si noe om hvordan Tonsen menighet står i forhold til "vekst og utvikling i det åndelige livet. Intensjonen med undersøkelsen er at den skal kunne være et viktig redskap i menighetens arbeid.

Denne brukerundersøkelsen er ikke representativ for medlemmene i Tonsen menighet - bare utvalgte grupper har stått i fokus for undersøkelsen. Det vil si at bare deler av de som utgjør "tilhørighetsmenigheten" og "aktivitetsmenigheten" er fokusert. Det dreier seg om dåps- og konfirmantholdere og det aktive lekfolk – de som arrangerer, tilrettelegger og deltar på ulike arrangementer, tilstelninger, i foreninger og råd, eller sender ungdommene eller barna sine på aktiviteter i menighetens regi. Oppslutningen om undersøkelsen fra "aktivitetsmenigheten" har vært stor, nesten 80 prosent av de spurte har deltatt. Selv om ikke alle grupper som kan sies å falle inn under denne betegnelsen har blitt spurt om å delta, er både utvalget stort nok og oppslutningen god nok til at det som sies om denne gruppens forhold til Tonsen menighet langt på vei er representativt for aktivitetsmenigheten. Dessverre er det for få konfirmant- og dåpsforeldre som har svart på spørreskjemaet til at det som konkluderes med er felles for alle foreldre til dåpsbarn og konfirmanter i Tonsen. Fordi oppslutningen ikke er stor nok, må en være forsiktig med å generalisere på grunnlag av dataene fra disse foreldregruppene. Dataene kan derimot fungere som en pekepinn på disse gruppenes forhold til menigheten.

Ikke alle er like interessert i å være med i spørreundersøkelser. Vanligvis er det slik at de som er mest engasjert i en sak eller et virkeområde som surveyer tar opp, fatter den største interessen. Det behøver ikke nødvendigvis å være slik at en er spesielt positiv til det som undersøkelsen behandler, det kan like gjerne være det motsatte. Det vil si at spørreundersøkelser, som Tonsen-undersøkelsen, lett får respondenter som har sterke meninger. Verre er det å motivere dem som ikke har et spesielt forhold til temaet. Det kan være at de aldri har tenkt over det, eller at de stort sett er tilfreds med det saken gjelder. Dette er viktig å tenke på når en leser resultatene fra undersøkelsen.

I denne undersøkelsen har vi bare vært opptatt av forholdet til Tonsen menighet. Flere av respondentene i undersøkelsen har også kontakt med andre menigheter, både innenfor Den norske kirke og frikirkemenigheter. Nettopp fordi vi har vært opptatt av erfaringer, forventninger og tilhørighet til Tonsen menighet, kan vi ikke ut fra denne undersøkelsen si noe om hvilket forhold menighetsmedlemmer i Tonsen har til Den norske kirke eller kirker i sin alminnelighet. Dette er det viktig å ha i mente når en leser resultatene. Flere steder har jeg forøvrig også minnet leseren på det underveis i behandlingen av tabellene og dataene.

På siste side av spørreskjemaet var det mulig å kommentere spørsmålene eller annet en synes var relevant for undersøkelsen. Her benyttet flere svarere anledningen til å kommentere undersøkelsen og uttrykte samtidig en positiv innstilling til en slik undersøkelse som dette. Jeg håper at undersøkelsen vil kunne bidra på en konstruktiv måte i det menighetsbyggende arbeidet, men først og fremst at stab og kirkemedlemmer kan få hjelp til å "lese" sin egen menighet bedre.

1 Kort om Tonsen menighet

Tonsen menighet er et resultat av etterkrigstidens store byggeprosjekt. Fra å være jordbrukslandskap og utmark ble Årvoll, Stig, Skauen og Tonsenhagen forvandlet til blokker, firemannsboliger og rekkehus. Spesielt for dette området i forhold til andre store boligprosjekter i tiårene etter andre verdenskrig var den store dugnadsinnsatsen som ble nedlagt i byggingen. Flere hundre boliger ble reist ved egeninnsats i regi av Ungdommens boligbyggelag. Nå kunne unge mennesker flytte inn i lyse, moderne leiligheter med frisk luft og grønne omgivelser, med kort avstand til Oslo sentrum.

Tonsen menighet ble innviet i 1961 på samme tid som Disengrenda og Tonsenjordet ble bebodd. Etter å ha vært utskilt som egen menighet i 2 ½ år kunne bygget innviees takket være aktiv innsats fra soknets beboere. Her var det i første rekke de som kom fra menighetens eldre bebyggelse som Lofthusgrenda, Disen og Refstad som så behovet for en kirke. Skal en dømme ut fra Stig borettslags jubileumsheftet var det også andre interesser knyttet til et nytt bygg som kunne samle folk, enn det som særpreger en kirke: *"Vi i Ungdommens selvbyggerlag ble sett på med ublide øyne da vi begynte her oppe. Vi ble kalt for ryggsekkfolket" av de få fastboende, som ikke var særlig begeistret for oss. De følte seg antagelig hevet over oss og mente nok at vi var litt simplere enn dem... Men jeg kan forstå noen av innvendingene fra de fastboende, for det ble mye støy og trafikk mens vi holdt på. For å bedre forholdene til de fastboende foreslo vi fellesprosjekter som et samfunnshus med plass til både postkontor og kino. De var ikke interessert i dette, deres penger skulle gå til en kirke og ikke noe samfunnshus (Stig borettslag 1951-2001: 7)."*

Lite tyder på at dette ble en konflikt som slo røtter, men at beboerne i Tonsen menighet, uavhengig av hvor de bodde og hvor lenge de hadde bodd i Tonsen, så gleden og nytten av en menighet og et kirkebygg i lokalmiljøet. Ut fra beboernes ønske om forsamlingslokaler til ulike formål, ble kirken planlagt og bygd som en arbeidskirke. Den skulle dekke alle behovene som en moderne menighet hadde til aktiviteter og foreninger. Valget falt på en arbeidskirke etter mønster fra Torshov kirke. Ut over å tilfredsstille kravene til møtelokaler skulle kirken være sentralt plassert og lett tilgjengelig. Like ved Trondheimsveien, på en bakketopp på oversiden av Sinsenkrysset, ble kirken reist.

Kirkebygget fikk et modernistisk preg. Det er utformet i grå betong med rød tegl og naturstein og med klokkertårn på taket. Georg Greve har tegnet kirken, den samme arkitekten som står bak Røa og Grefsen kirke. Innvendig er det et stort gudstjenesterom med plass til 400 mennesker. Takket være sivilforsvarets krav om tilfluktsrom fikk kirken en underetasje på 650 kvadratmeter med kjellerstue og ungdomssal, og flere spesialrom som bla. er forbeholdt speiderne. I tillegg kommer kontorer. Mot slutten av 1960-tallet ble dåpssakristiet i kjelleren avgitt til møterom og bolig for ledere av ungdomsteamet.

Etableringen av egen menighet med moderne bygg falt sammen i tid med ungdomsopprøret og radikaliseringsen av norsk kultur. At det å drive utadrettet virksomhet, ikke minst overfor unge - møte deres interesser for sport og musikk, og samtidig gi det en kristen begrunnelse, eller i det minste en teologisk refleksjon, kan vel kalles en stor utfordring for menighetene. Som vi har sett var det viktig å gi plass til ungdommen allerede i planleggingen av Tonsen kirke. Ungdomsklubben Tuffen var et av tiltakene rettet mot ungdom på 1960-tallet. Hvordan satsningen ble mottatt av ungdommen selv, skildrer Roy Jacobsen i familiekrøniken *Seierherrene*. *"I Tonsen kirke fantes det for eksempel en ungdomsklubb, Tuffen, dit gikk vi om kveldene for å spille curong, drikke Cola og se Chaplin-filmer, me her viste Herren seg stadig*

i form av avlyste filmprogram og andre lett gjennomskuelige triks. Han sender en ung mann med kort hår, høyvannsbukser, kreppsokker og tettstående dress opp på scenen for å fortelle de frammøtte drabantbybarna som er her ene og alene for å se Chaplin, at det dessverre ikke blir noen film i dag, misjonær Sofie Grøtte vil isteden holde foredrag og vise lysbilder fra misjonsmarken på Madagaskar. Hurra (Jacobsen 1991: 323)."

Ut over de nevnte sitater og noe små bemerkninger her og der, har det ikke vært lett å finne stoff om interimstiden for Tonsen menighet, innvielsen av kirken eller kirkens virksomhet de første tiårene. Det lille som foreligger i lokalhistorien dreier seg først og fremst om Betania bedehus og dens gudstjenester og møter. Det ser ut til at bedehuset sammen med "kirkeringene" spilte en sentral rolle i det religiøse livet innenfor det som er dagens menighetsgrenser. Kirkeringene arbeidet for å samle inn penger til utsmykning av kirke i egen krets og for å skape bevissthet rundt menigheten. Den første ble startet i 1938 - "Disen, Lofthus og Øvre Disen menighetskrets" og vokste raskt i antall. Under krigen besto den av 34 kirkeringer organisert med 400 medlemmer. Både kvinner, menn og barns aktive innsats hadde stor betydning da Tonsen gikk over fra å være menighetskrets til egen menighet i 1959 og ikke minst for realiseringen av kirkebygget.

I flere av velforeningenes og borettslagenes jubileumsberetninger er det tatt med stoff om kultur, idrett, forretningsvirksomhet, gårdsdrift og industri, men svært liten eller ingen ting om Tonsen kirke (Rådyrdalen borettslag, Dyretråkket borettslag, Tonsenjordet borettslag, Sletta borettslag, Linderud og omegn vel, Refstad vel, Øvre Disen vel, Lofthus Hagebys vel) Av flere grunner virker dette noe underlig, ikke minst fordi opprettelsen av menigheten og bygging av kirke må ha preget lokalmiljøet. At Tonsenbladet selv har formidlet idrettsstoff og annet kulturstoff fra lokalmiljøet, taler også for at menigheten må ha vært sentral i lokalmiljøet. I alle fall har menigheten ønsket en bred profil hvor den ikke bare har definert sin oppgave som å forkynne og formidle informasjon om menigheten, men også trykke annet lokalstoff.

Ut fra menighetens egne beretninger var 1960-70 tallet en særdeles aktiv periode. Ifølge menighetsformannen fra begynnelsen av 70-tallet Arne Benterud var ca 1000 barn og ungdom innom kirken i løpet av én uke. Bokstavig talt var det møter fra morgen til kveld. I tillegg til søndagsskolen og de tre korene, samlet ungdomsklubben Tuff mange på 60-tallet. Menighetspleien drev en omfattende og profesjonell virksomhet med fem foreninger, drift av Økernbråten barnehage og to ansatte i diakonalt arbeid. På 70-tallet ble Ten-Singkoret Kraft stiftet. Det samme koret er fortsatt i virksomhet og er i dag, som på slutten av 70-tallet, sentral i konfirmantarbeidet.

I dag er det ca 13 500 mennesker som bor i Tonsen, hvorav 10-11 000 er medlemmer av Den norske kirke (2000). Det er fortsatt stor aktivitet i menighet, med mange grupper og foreninger og ulike tiltak som involverer et stort antall menighetsmedlemmer. Menigheten har tilpasset seg endringene i kultur og livsstil. I dag tilbyr menigheten nye aktiviteter som trilletreff og sorggrupper. Dette er grupper som samler forholdsvis få mennesker, i tillegg arrangeres store arrangementer som Tonsenmesse og loppemarked med mange hundre besøkende.

Staben består av tre prester (hvorav den ene er prost), én kateket, én organist, én menighetsforvalter og én barnemedarbeider. Tonsenbladet (menighetsbladet) har 6 utgivelser i året. Tatt i betraktning den generelle nedgangen i oppslutningen om barne- og ungdomsorganisasjonene i Norge de senere årene har menigheten et forholdsvis aktivt

barnarbeid med barnekor, søndagsskole og diverse enkeltarrangementer som barnehage- og skolegudstjenester, barnehelg og adventsverksted, bare for å nevne noe. Menighetspleien er nedlagt, det samme er ungdomsklubben. Misjonsforeningene er redusert i antall.

Menighetens budsjettet er på 1,3 mill. Givertjenesten er stor. På grunnlag av innsamlede midler lønnes en diakon i 90 prosent stilling og en barnemedarbeider i 40 prosent. Inntektene fra baser og givertjeneste går til lønnsutgifter til diakonen, mens barnemedarbeideren hovedsakelig lønnes av inntekter fra loppemarked.

Tabell 1: Sognemedlemmer i Tonsen menighet 1958-2002

Årstall	Sognemedlemmer
1958	14 766
1964	19 685
1970	ca 20 000
1972	19 146
1976	ca 18 000
1987	14 480
2002	13 500

2 Metode og praktisk gjennomføring

Utvalg

Tonsen menighet ønsker å hente inn erfaringer og forventninger fra mange menighetsmedlemmer og fra ulike brukergrupper og aktive lekfolk. Derfor er det nødvendig med en spørreskjemaundersøkelse som kan fange opp et forholdsvis stort antall i menigheten. Det er to grupper kirkemedlemmer Tonsen ønsker å få mer kunnskap om:

- dåps- og konfirmasjonsforeldre
- frivillige og brukere av menighetens tilbud.

Tonsen menighet har erfart at dåps- og konfirmantforeldre stort sett bruker kirken ved anledninger som fest, høytid og sorg. I tillegg til at de døver og konfirmerer barna sine og deltar i begravelse til slekt og venner, bruker en del av dem kirken i julen og deltar kanskje på kirkekonsert. Noe få sender også barna på juletreffest eller adventsverksted i menigheten, få er med på å arrangere eller hjelpe til i menighetens aktiviteter.

En annen gruppe i menigheten, som er langt mer synlig og som ofte assosieres med selve menigheten eller kirken¹, er de som deltar i menighetens frivillige arbeid. Denne gruppen består både av de som arrangerer, hjelper til og bruker kirkens tilbud. Karakteristisk for gruppen er at engasjementet og de kirkelige tilknytningspunktene varierer. Noen er svært aktive, sitter i råd og utvalg, i tillegg til å delta på menighetens arrangementene og gudstjenester. Andre medhjelpere holder seg til ett enkelt arrangement i året, og frekventerer i liten grad gudstjenestene.

Vanligvis betegnes den første kategorien innenfor en folkekirkemodell som tilhørighetsmenigheten og den siste aktivitetsmenigheten (Bäckström 1997). I Tonsen kirke har det vært en aktiv frivillighetskultur. I dag er den ikke så utbredt og antall frivillige, er redusert. Det er interessant å skille dem som på en eller annen måte deltar i menighetens arbeid som egen kategori. På den måten kan vi innhente deres erfaringer og se på deres relasjoner og opplevelser av Tonsen menighet. Sann sett kan vi danne oss et bilde av hvem de er og om de fortsatt utgjør en enhetlig gruppe kirkemedlemmer, eller om de har mer til felles med tilhørighetsmenigheten.

Praktisk sammensetning av utvalg

For å samle alle de som bidrar med sin frivillig innsats var det nødvendig å gå systematisk i gjennom menighetens aktiviteter. Deltakere i samtlige råd og utvalg i menigheten ble satt på navne- og adresselister. Disse utgjorde medlemmer og varamedlemmer i: menighetsrådet, diakonatet, misjonsutvalget, gudstjeneste- og musikkutvalget, undervisningsutvalget, barneutvalget, ungdomsutvalget, menighetsbladredaksjonen, økonomistyrings- og forvaltningsutvalget, anlegg- og vedlikeholdsutvalget. Utvalget ble utvidet med frivillige medarbeidere i grupper, foreninger og andre tiltak. Dette gjaldt følgende aktiviteter: bladbærere (Tonsenbladet), besøkstjenesten, hjelpere på loppemarked og Tonsenmessen, kormedlemmer i Tonsen kammerkor, kjøkkentjenere (stiller til kirkekafe og bevertning ved andre begivenheter) og frivillige medarbeider på søndagsskolen.

¹ Jeg bruker kirke og menighet stort sett synonymt. Der jeg sikter til kirkebygget bruker jeg kirke, mens når jeg snakker om brukerne, medlemmene eller de som sokner til Tonsen menighet bruker jeg som oftest begrepet menighet.

Tonsen menighet har ikke som regel å registrerer med navn hvem som bruker Tonsen kirke. Av praktiske grunner gjøres det i forhold til deltakere på enkelt aktiviteter. For at arrangørene skal kunne komme i kontakt med deltakerne via post eller telefon blir deltakere på trilletreff og i sorggruppe, foreldre i barnekoret Småsangerne, på søndagsskolen og i ten-singkoret registrert.

For at alle som er med i undersøkelsen skal kunne oppleve undersøkelsen som aktuell, var det nødvendig at avstanden i tid fra da vedkommende sist var i kontakt med kirken ble så kort som mulig. Konfirmasjonsforeldrene ble valgt ut fra skoleåret 2000/2001 og dåpsforeldrene fra 2001, samt januar 2002. Blant dem som har deltatt på trilletreff og sorggruppe var alle fra 2001.

Med dette utvalget er størsteparten av den organiserte aktiviteten i Tonsen menighet fanget opp, både på arrangementssiden og på brukersiden. Ledere og foreldre til speiderne og deltakere i bibelgruppene og Y's men's Club er ikke inkludert. Dette skyldes at speideren har et nært samarbeid med menigheten, men er en frittstående organisasjon. Det samme gjelder Y's men's Club. Bibelgruppene i menigheten er heller ikke organisert av Tonsen menighet, men springer ut fra miljøet på bedehuset – Betania. Ved et utvalg bestående av dåps- og konfirmantforeldre og frivillige i menighetens aktiviteter, er ikke den individbaserte menighetsvirksomheten dekket opp. Dette gjelder folk i menigheten som kommer for å få sjelesorg eller som mottar besøk i regi av menighetens besøkstjeneste. Heller ikke de som bare benytter seg av kirkens gudstjenestetilbud, kulturtilbud (kirkekonserter) eller overgangsritualene gravferd og vigsel er fanget opp av denne undersøkelsen. Så sant de ikke har deltatt som frivillige medarbeidere eller som brukere av de aktivitetene som menigheten har ført navn og adresseliste på har ikke disse menighetsmedlemmene kommet med i undersøkelsen.

Kjønnsperspektiv

Generelt er det en høyere oppslutning blant kvinner enn blant menn om spørreundersøkelser vedrørende religion, verdier og moral. Ved nærmere ettersyn av hvem aktivitetsmenigheten besto av, fant vi fort ut at gruppen var skjevt sammensatt med hensyn til kjønn. Hovedvekten av utvalget er kvinner. Av 255 aktive er 177 kvinner (69 prosent). Det var derfor spesielt viktig å sikre oss at mennene i denne gruppen besvarte skjemaet. Derfor valgte vi ikke å rette en generell henvendelse til foreldrene til Småsangerne, søndagsskoleelevene og Tensingsangerne, men heller adressere spørreskjemaene til halvparten av fedrene og halvparten av mødrene, der vi hadde navn på begge foreldrene. For å sikre oss at ikke mødrene blant konfirmant- og dåpsforeldrene skulle besvare spørreskjemaet, sendte vi også her skjemaet til halvparten av mødrene og halvparten av fedrene. På denne måten økte vi sjansene for at både mor og far ble representert i utvalget. Ut fra responsen til konfirmant- og dåpsforeldrene har dette slått ganske ulikt ut. Blant dåpsforeldrene har to av tre svarere vært menn, mens blant konfirmasjonsforeldrene har kjønnsfordelingen vært omvendt - tre av fem svarere har vært kvinner.

Spørreskjema

For å gjøre det enklest mulig ble det laget tre ulike spørreskjemaer, ett til dåpsforeldrene, ett til konfirmantforeldrene og ett til aktivitetsmenigheten. Spørreskjemaene hadde 18 kjernespørsmål (nr. 1-18). De to første spørreskjemaene består av henholdsvis 26 og 25 spørsmål, mens det sistnevnte bare har de 18 kjernespørsmålene.

Kjernespørsmålene fokuserer på erfaringer med menigheten, forventninger og tilhørighet. Konfirmantforeldrenes spørreskjema tar i tillegg opp konfirmantenes kontakt med kirken i forkant av konfirmasjon, møtet med kirken som konfirmantforeldre, holdninger til konfirmasjonsopplegget, kontakten med kirken under forberedelsene, holdninger til kirkelig konfirmasjon og erfaringer med konfirmasjonsgudstjenesten. Dåpsskjemaet omhandler møtet med Tonsen menighet i forbindelse med dåp, holdninger til dåpssamtalen og erfaringer med dåpsgudstjenesten og foreldrenes holdninger til å engasjere barnet kirkelig når det vokser opp.

Utsendelse og respons

I februar la ansatte og frivillige i Tonsen 400 spørreskjemaer i konvolutter og klistret navne- og adressemerker på dem. 21. februar ble de sendt til utvalget. To uker etter var nesten halvparten (45,2 prosent) av de utsendte spørreskjemaene kommet i retur i utfylt form. De resterende lot vente på seg. 18. mars hadde ca halvparten av skjemaene kommet inn, og purring ble sendt ut til 187 i utvalget. 6. mai var responsen etter utsendelse av purring 71 innkomne svar.

Av de 400 var det 12 som kom i retur fra posten grunnet ukjent adresse, av dem hadde 4 flyttet innenfor menigheten. De fikk tilsendt til ny adresse. Det var også fire dubletter og én død i utvalget. Fem hadde aktiv nekting, fire fordi de hadde flyttet fra menigheten, og én uten å oppgi noen begrunnelse.

Tabell 1: Svar og frafall i utvalget

Svar og frafall i utvalget		
A	Bruttoutvalget	400
B	Død	1
C	Ukjent adresse, flyttet	8
D	Dubletter i adresselisten	4 = 13
E	Skjema returnert ufullstendig	4
F	Aktiv nekting	5
G	Ikke returnerte	117 = 126
H	Returnerte utfylte og godkjente skjemaer	270
I	Svarprosent basert på bruttoutvalg (H/A)	67,5
J	Svarprosent justert for frafall (H/(A-(B+C+D)))	69,7

Tabell 2: Besvarte skjemaer fordelt på svargruppene. Prosent og antall

	Antall utsendt (bruttoutvalg)	Antall innkomne svar	Prosent av nettutvalget	Samlet prosent for konfirmant- og dåpsforeldre
Dåpsforeldre	79	37	46,8	51
Konfirmantforeldre	66	37	56	
Aktivitetsmenigheten	255	196	76,8	

I begynnelsen av mai ble skjemaene oversendt Capture Data for optisk lesning og forlå til analyse 13. mai. 28. mai ble de foreløpige resultatene presentert for staben i Tonsen menighet.

Representativitet

Oppslutningen om undersøkelsen fra konfirmant- og dåpsforeldre er noe i underkant av det som skal til for at en empirisk undersøkelse som dette skal være representativ. Oppslutningen bør være godt over halvparten av utvalget. Vi kan derfor ikke garantere at de innkomne svarene er representative for alle dåps- og konfirmantforeldre. Aktivitetsmenigheten derimot, tilfredsstiller kravene til representativitet.

3 Dåpsforeldre

Svargruppen

Staben i Tonsen menighet har hatt et bestemt inntrykk av at Tonsen er et område i Oslo som mange av dem som er oppvokst der ønsker å etablere seg i som voksen. Dette bekrefter 40års beretningen til Tonsenjordet borettslag som er kirkens nærmeste nabo. Her har de erfart at beboere fra 2. og 3. generasjon bosetter seg i samme borettslag (*Borettslaget vårt gjennom 40 år. 1956-1996*:17). En begrensning på interessen for området legger imidlertid størrelsen på leilighetene. En overvekt av boligmassen består av små leiligheter. Dette skulle tilsi at det er vanskelig for mange småbarnsfamilier å bli boende lenge. Hvordan gjenspeiler interessen for Tonsenområdet seg blant dåpsforeldrene? Nesten hver fjerde mor eller far i svargruppen har vokst opp på Tonsen. Om disse flytter ut av menigheten med tid og stunder sier denne undersøkelsen ikke noe om, men som vi skal se ut fra opplysningene om konfirmantforeldrenes oppvekststed, er det lite som tyder på det.

Blant foreldrene som har svart på undersøkelsen, er det også mødre og fedre som ikke bor i menigheten. Én av ti bor utenfor menighetens grenser. Grunnen til dette kan være at familien har flyttet fra området etter at barnet ble døpt, eller at én av foreldrene har flyttet grunnet skilsmisse.

Det som ellers kan sies om svargruppen, er at flertallet er menn (68 prosent). Så og si alle er medlem av Den norske kirke (92 prosent). De fleste er godt voksne (80 prosent er mellom 30 og 60 år).

Kirkelig engasjement

Blant de 37 dåpsforeldrene finner vi få gudstjenesteaktive. Bare 19 prosent av dåpsforeldrene går noen ganger i året eller oftere på gudstjeneste utenom dåp, konfirmasjon, vielse eller gravferd. 30 prosent går sjeldnere og 50 oppgir at de aldri går i kirken.

Ser vi på oppslutningen om de ulike gudstjenestene er heller ikke disse tallene særlig oppløftende sett med kirkens øyne. Under 20 prosent har vært på en vanlig gudstjeneste, gudstjeneste i julehøytiden eller familiegudstjeneste i Tonsen kirke.

Tabell 1: Oppslutning om menighetens gudstjenesteliv i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med.... Prosent (N=37)

	Prosent
Dåp	97
Familiegudstjeneste	16
Julehøytiden	14
Vanlig søndag	14
Påske/pinse	8
Konfirmasjon	5
Har ikke vært på gudstjeneste	5
Begravelse	5
Speidergudstjeneste	5
Allehelgensdag	5
Bryllup	3

Kontakten med menigheten og dens aktiviteter, bortsett fra gudstjenestedeltakelse, er om ikke stor, så noe større. Størst har interessen vært for menighetens trilletreff. Annenhver torsdag arrangerer menigheten trilletreff på formiddagen for hjemmeværende med små barn. Møtene arrangeres som uformelle samlinger med muligheten for å treffes og utveksle erfaring, men også enkelte ganger med pedagogiske temaer og helsespørsmål. Nesten hver fjerde mor eller far har deltatt på dette tilbudet. Her er det viktig å minne om at spørreskjemaet ikke har gått ut til dåpsforeldre som par, men enten til mor eller far. Som vi så er overvekten av de som har svart, menn. Hadde surveyen vært stilt til foreldrene som en enhet, ville muligens oppslutningen om trilletreffet vært noe høyere, da dette tilbudet først og fremst har vært brukt av kvinner i svangerskapspermisjon. I tillegg til trilletreffet har en del (22 prosent) vært i kontakt med kirken i forbindelse med menighetens loppemarked.

Tabell 2: Oppslutning om følgende aktiviteter de siste 12 måneder. Prosent (N=37)

	Prosent
Dåpen til min datter/sønn	81
Trilletreff	24
Loppemarked	22
Tonsenmessen	14
Aktiviteter for barn	11
Øvelser/gudstjenester med småsangerne	11
Speiderarrangement	8
Ikke kontakt med Tonsen kirke de siste 12 måneder	8
Samtale med prest/diakon/kateket	5
Konfirmasjonen til min datter/sønn	5
Stelle til kirkekaffe	5
Konserter	5
Utdeling av Tonsenbladet	3
Onsdagstreff	3
Møter/foreningsaktiviteter	3

Det er mange måter å måle kirkelig engasjement på. En kan fokusere på aktivitet slik jeg har gjort her, som aktivt tilstedeværende, eller en kan se på indirekte former for engasjement. Kontakt med aktive menighetsmedlemmer og lesning av menighetsbladet er måter å engasjere seg i menigheten på. Disse formene kan i tillegg til deltakelse på arrangementer være en indikator på engasjement for menighetens liv og virke. Med aktive menighetsmedlemmer mener jeg dem som bruker en forholdsvis stor del av fritiden på menighetsarbeid. De vil nødvendigvis ha en viss innflytelse på menighetens virke, samtidig som de lett kommer i den posisjon at de formidler kunnskap om og kontakt med menigheten. Blant dåpsforeldrene er det få som kjenner noen i menighetens kjernetropper. Bare hver tiende dåpsmor eller dåpsfar kjenner noen som sitter i menighetsrådet.

Ikke alle former for kontakt er basert på en ansikt-til-ansikt-forbindelse. Jeg tenker her på medias rolle som formidler av kunnskap og etablering av engasjement. I vårt tilfelle er Tonsenbladet, menighetens informasjonsblad, en måte menigheten presenterer seg på. Tonsenbladet deles ut til 7000 husstander og kommer med fem numre i året. I følge årsmeldingen fra 2000 er bladets viktigste oppgave å kunngjøre og informere om alle kirkens

tilbud og aktiviteter, referere fra tilstelninger og arrangementer i kirken og fange opp nyhetsstoff fra lokalmiljøet (Årsmelding 2000 Tonsen menighet: 3). Gjennom å lese menighetsbladet får menighetsmedlemmene kjennskap til hva som skjer, hvem som har blitt døpt, giftet seg, hva speideren holder på med og hva prestene heter og hvordan de ser ut, i tillegg til tider og steder for gudstjenester, møter, konserter og foreninger. La oss se på hvordan denne formen for menighetsengasjement slår ut i forhold til dåpsforeldrene (se tabell 3).

Tabell 3: Lesning av menighetsbladet. Prosent (N=36)

	Prosent
Hver gang	17
Så godt som hver gang	22
Av og til	39
Aldri	19
Jeg får ikke menighetsbladet	3
Sum	100

Mange dåpsforeldre holder kontakt med menigheten gjennom menighetsbladet. Fire av ti leser det jevnlig (hver gang eller så godt som hver gang). Om lag like mange leser det av og til.

Holdninger til kontakt med menigheten og religiøs selvbetegnelse

Hva kan grunnen være til at så få dåpsforeldre benyttet seg av kirkens gudstjenestetilbud? For de fleste er det ikke noen bestemt grunn; det har bare blitt slik (se tabell 4). Den nest viktigste grunnen dreier seg om tilhørighet. Hver fjerde dåpsforeldre går ikke i Tonsen kirke fordi de ikke føler seg hjemme. Dette er en mye høyere andel enn det konfirmantforeldrene oppgir. Sammenhengen mellom deltakelse og tilhørighet er sterk. Deltakelse er både en sterk opprettholdende faktor for tilhørighetsfølelsen, samtidig som tilhørighetsfølelsen kan være årsaken til deltakelse. Sann sett kan manglende deltakelse i kirkens gudstjenesteliv forklare manglende tilhørighet, og motsatt. Som vi har sett er ikke oppslutningen om kirkens gudstjenesteliv stor blant dåpsforeldrene.

Tabell 4: Hindringer for gudstjenestedeltakelse. Prosent (N=31)

	Prosent
Tidspunktet passer dårlig	16
Jeg tror ikke på Gud	3
Jeg er uenig i kirkens budskap	3
Jeg føler meg ikke hjemme i kirken	26
Jeg liker ikke formen på gudstjenesten	7
Det har bare blitt slik	45
Sum	100

Et lavt gudstjenesteengasjement har liten innvirkning på hvordan foreldrene forstår seg selv i forhold til religion. På tross av lav kirkegang, lav deltakelse i kirkens aktiviteter eller og at en del ikke føler seg hjemme i menigheten, kaller majoriteten av foreldrene seg for kristne. 62 prosent sier de er bekjennende kristne eller bare kristne, 22 prosent sier at de har en tro, men vil ikke kalle seg kristen. 8 prosent sier at de har ingen religiøs tro, samme antall vet ikke hvilket av utsagnene som oppleves mest dekkende for dem.

Den norske kirke har verken kompetanse eller midler til å drive noen som helst form for offensiv markedsføring av sin virksomhet. I den grad menigheten annonserer mye og er flinke til å markedsføre arrangementene sine er de avhengig av høye giverinntekter og frivillig engasjerte med reklame- og markedsføringskompetanse. Like fullt prøver alle menigheter å benytte seg av de ressurser de har til rådighet for å gjøre seg kjent. En av dem er å sende brev til dem som måtte være interessert i å delta på arrangementer. For menighetene er det alltid et spørsmål om hvor bredt en skal gå ut og hvor ofte en skal henvende seg. Dette spørsmålet er spesielt aktuelt i forhold til dem som ikke selv har tatt kontakt med menigheten, eller som har hatt lite med kirken å gjøre. Det er derfor av stor interesse for Tonsen menighet å vite hvordan de ulike gruppene av menighetsmedlemmer forholder seg til henvendelser fra kirken.

Et flertall av dåpsforeldrene ønsker ikke en kirke som tar ofte direkte kontakt med medlemmene via posten. Like fullt ønsker de at kirken skal henvende seg til dem med tilbud om å delta på arrangementer, men da i moderat grad. Halvparten vil at kirken skal ta kontakt med dem i noen grad, mens én av tre ønsker at kirken i liten grad skal henvende seg til dem. Ingen i utvalget er helt avvisende til brev fra menigheten.

Tabell 5: I hvilke grad synes du at kirken skal ta direkte kontakt (pr. post) med folk som bor i menigheten for å innby dem til å delta på kirkens arrangementer. Prosent (N=37)

	Prosent
Ikke i det hele tatt	-
I liten grad	35
I noen grad	49
I meget stor grad	16
Total	100

Fordi foreldrene i liten grad har vært direkte deltakende i Tonsen menighet, er det ikke dermed sagt at de ikke har et ønske om å delta på noen av tilbudene. På spørsmålet om å være med på én eller flere aktiviteter, svarer syv av ti bekreftende. De punktuelle og minst forpliktende kirkeaktivitetene, som kultur og økonomisk støtte, gir størst oppslutning. Over halvparten kunne tenke seg å gå på konsert. 22 prosent kunne tenke seg å gi en pengegave til menighetens barne- og ungdomsarbeid. Hva slags konserttilbud som er interessante har det ikke vært spurt om. Det som involverer mer personlig eller som krever mer tid, får ikke den samme oppslutningen. Flertallet ønsker ikke å være en som tilrettelegger, planlegger og iverksetter. Går en nærmere inn på tallene, kan en likevel se en del "lyspunkter" hva angår potensialer til involvering blant dåpsforeldrene. Ut fra gruppen på 37 respondenter kan to foreldre tenke seg å være medhjelper på søndagsskolen, én vil være med i en sorggruppe, to vil synge i kor og to vil være med å samle inn lopper.

Tabell 6: Ønsket deltakelse. Antall og prosent (N=37)

	Prosent	Antall
Gå på konsert	57	21
Jeg kan ikke tenke meg å være med i noen av de nevnte aktiviteter	30	11
Gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet	22	8
Synge i kor	5	2
Samle inn lopper til loppemarked	5	2
Være medhjelper på søndagsskolen	5	2
Ha en samtale med prest/diakon/kateket	3	1
Være med i sorggruppe	3	1
Ha oppgaver ved Tonsenmessen	-	-
Være med i bibelgruppe	-	-
Ordne til kirkekaffe	-	-
Delta i besøkstjenesten	-	-

Foreldrene har en viss innflytelse på om dåpsbarna kommer til å ha noe med kirken å gjøre når de vokser opp. Det er derfor interessant å se på foreldrenes holdninger til kirkens barnearbeid. Måten å måle holdningene til dette arbeidet på har vært å be foreldrene om å sette et kryss ved den aktiviteten de mener er ønskelig at barnet deltar på når han/hun blir større (se tabell 7). Det vil si at mange av foreldrene har satt flere enn ett kryss ved listen over aktiviteter. Når denne tabellen leses, må den ikke forstås dit hen at det foreldrene er positive til at barnet deltar på, er ensbetydende med faktisk deltakelse om noen år. Svarene må tolkes som uttrykk for positive holdninger til de nevnte aktiviteter og som antydninger om potensiell deltakelse noen år fram i tid.

Samtlige av de nevnte aktivitetene er det foreldre som er positive til at deres barn deltar på. Størst interesse har speideren. 60 prosent er positivt innstilt at deres barn kan begynne i speideren når det vokser opp. Aktiviteter og fest i forbindelse med jul har også en positiv valør. To av fem foreldre er også interessert i kor. Sann sett er dåpsbarna som ble døpt for ett år siden, potensielle deltakere ved mange av menighetens aktiviteter rettet mot barn.

Spørsmålet om hvilke aktivitetstilbud foreldrene ønsker seg for barna sine med tanke på framtiden, dreier seg først og fremst om tilbud til barn fra 5-6 års alderen og oppover. På det åpne spørsmålet som angir plass til å skrive opp andre ønsker, har to foreldre satt opp aktiviteter som mange menigheter har satt i gang, nemlig trilletreff og sanggruppe for foreldre og barn fra 0 til 3 år.

Tabell 7: Ønskelige aktiviteter for barnet når han/hun blir større. Prosent (N=37)

	Prosent
Familiegudstjeneste	24
Barnegruppe med ukentlige satsninger	16
Søndagsskole	19
Speider	60
Kor	41
Juletreff	47
Adventsverksted	43
Kristent barnearbeid i samarbeid med skolefritidsordningen (SFO)	19
Besøk av presten/kateketen/ i barnehage/skole	33
Barnehage/skolegudstjeneste	38
Få tilsendt litteratur og kassetter til bruk i hjemmet	16

Erfaringer med menigheten

Flertallet av dåpsforeldre opplever at de verken treffer lokalsamfunnet eller at de opplever et sosialt fellesskap i Tonsen kirke. Til det synes kirken for fjern. Derimot opplever så å si alle at dåp, konfirmasjon og begravelse blir forrettet på en verdig måte og at kirken gir stemning i julehøytiden. Om ikke for alle, så i alle fall for en god del (fire av ti), er Tonsen kirke også et sted der de opplever trygghet.

Tabell 8: Erfaringer med Tonsen kirke. Prosent (N=21-31)

	Prosent
Opplever at dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	97
Opplever julestemning i julehøytiden	63
Treffer lokalmiljøet	36
Opplever trygghet	42
Får kunnskap om kristendommen	32
Får åndelig føde/inspirasjon	31
Opplever kristent fellesskap	29
Opplever sosialt fellesskap	21
Får hjelp og trøst	19

Erfaringer med menigheten som dåpsforeldre

Tonsen menighet er opptatt av at møtet med dåpsforeldrene skal bli en fin opplevelse for foreldrene. I Årsmeldingen fra 2000 står det: "Fra kirkens side legger vi stor vekt på informasjon om dåp og at vi møter foreldrene på en imøtekommende og ordentlig måte" (*Årsmelding 2000. Tonsen menighet*: 3).

Dåpsforeldrene er meget godt fornøyd med møtet med Tonsen menighet (se tabell 9). Et overveiende flertall sier at møtet med kirken da de skulle døpe barnet sitt var meget positivt. Bare to foreldre vil karakterisere det som ganske positivt. Ingen av foreldrene opplevde det som negativt.

Tabell 9: Møte med Tonsen kirke da barnet skulle døpes. Prosent (N=37)

	Prosent
Meget positivt	65
Positivt	30
Ganske positivt	5
Lite positivt	-
Negativt	-
Sum	100

Det positive møtet med kirken gjenspeiles i erfaringene med prestene i Tonsen kirke. Alle bortsett i fra én svarer at prestene under dåpssamtalen var imøtekommende eller interesserte. Sann sett kan vi vel slå fast at Tonsen menighet har nådd målsetningen om å møte foreldrene på en imøtekommende og ordentlig måte (*Årsmelding 2000. Tonsen menighet: 3*).

Tabell 10: Dekkende karakteristikk for prestens væremåte under dåpssamtalen. Prosent (N=37)

	Prosent
Imøtekommende	62
Interessert	24
Påtrengende	3
Kravstor	-
Uinteressert	-
Ingen av delene	3
Flere avkrysninger	8
Total	100

Den norske kirke har satset stort på dåpssamtalene (jf. Høeg 2001: 58-59). Siden slutten av 1960-tallet har kirken hatt et obligatorisk møte med dåpsforeldre. Tidligere holdt det at foreldrene kontaktet kirken og ba om dåp for deretter å få beskjed om hvilken søndag barnet kunne døpes. I dag må foreldrene, uansett om det er første barnet som skal døpes, eller om en har vært i gjennom dåpssamtalen tidligere, ha en samtale med prest, kateket eller diakon i forkant av dåpen. Intensjonen er å klargjøre dåpens innhold og foreldrenes forpliktelser. Rammen rundt dåpssamtalen er gjennomgangen av liturgien, både handlingsforløpet i gudstjenesten og det teologiske innholdet. Har foreldrene et ønske om å snakke om religiøse spørsmål, eller religiøs oppdragelse, gir dåpssamtalen også en anledning til det.

Mye av det som har vært skrevet om dåpssamtalen, har vært skrevet av prester og omhandler deres erfaringer. Det er med utgangspunkt i prestenes refleksjoner over dåpssamtalen at Den norske kirke har utformet samtalens plass i kirkens dåpsopplæring. Selv om intensjonene er gode og forsettene mange, er det helt grunnleggende for kirken å skaffe seg kunnskap om hva foreldrene ønsker for møtet med kirken i anledning fødsel og dåp. Dette gjelder ikke minst på lokalplan når presten, eller staben i fellesskap, skal utforme sitt bidrag til samtalen med dåpsforeldrene.

Hvis flertallet av foreldrene får sine ønsker oppfylt skal dåpssamtalene heller helle i retning av et informasjonsmøte om kirkens dåpsteologi, dåpsliturgi og dåpsopplæring enn å være en

samtale mellom foreldre og prest. Av de seks ulike temaene for dåpssamtalen er det nærmest unison oppfatning om at dåpssamtalen skal inneholde temaer som praktiske ting under dåpsgudstjenesten og kirkens forståelse av dåp (henholdsvis 97 prosent og 89 prosent). En viss usikkerhet og motvilje er knyttet til de andre temaene for dåpssamtalen. Under halvparten (ca. to av fem) synes at personlige temaer som foreldrenes forhold til kristendommen og formidling av kristen tro og tradisjon hører hjemme i samtalen. Like mange (ca. fire av ti) er lunkende til å samtale om kristendommen og kristen oppdragelse, og svarer at de verken er enig eller uenig i at dåpssamtalen skal dreie seg om disse temaene. Det er også en klar uvilje blant noen av dåpsforeldrene til at dåpssamtalen skal ha kristen tro og oppdragelse som tema. Ca. 15 prosent er uenig eller sterkt uenig at det skal fokuseres på disse temaene.

Tabell 11: Sterkt enig eller enig i påstander om dåpssamtalen. Antall og prosent.

Dåpssamtalen skal dreie seg om...	Prosent	Antall
kirkens forståelse av dåpen	89	36
foreldrenes forhold til kristen tro og tradisjon	44	34
praktiske ting under dåpsgudstjenesten	97	35
kirkens tilbud til barn	66	35
hvordan foreldre kan formidle kristen tro til barnet	44	34
hvordan foreldre kan videreføre kristen tradisjon	44	34

Foreldrene har også positive erfaringer fra selve dåpsgudstjenesten. Sammenliknet med erfaringene fra første møte med kirken før barnets dåp, er imidlertid ikke erfaringene fra gudstjenesten like overveldende. Det er nesten dobbelt så mange som betrakter møte med Tonsen kirke som meget positivt, som de som svarer "meget positivt" på utbytte av dåpsgudstjenesten.

Tabell 12: Utbytte av dåpsgudstjenesten. Prosent (N=37)

	Prosent
Meget positivt	36
Stort sett positivt	53
Både og	11
Stort sett negativt	-
Meget negativt	-
Sum	100

Går vi nærmer inn på gudstjenesten og fokuserer på antall dåpsbarn, gudstjenestens lengde og utbytte av prekenen, er ikke svarene like entydige. Dåpsforeldrene synes ikke det er lett å mene noe om antall dåpsbarn. Bare halvparten av foreldrene har en oppfatning om spørsmålet. Blant dem som har gjort seg opp en mening, svarer et lite flertall på 24 prosent at *tre* dåpsbarn er det ideelle. 14 prosent sier at det beste er når det bare er *ett* dåpsbarn. Når det gjelder gudstjenestens varighet, er foreldrene stort sett fornøyde. 64 prosent mener at den varte passe lenge, 36 prosent mener at den varte *for* lenge. En av dåpsforeldrene som hadde innvendinger mot dåpsgudstjenestens lengde forklarer det med valg av type gudstjeneste: "Vi hadde barnedåp en søndag med høymesse. Da ble gudstjenesten noe for lang. En vanlig gudstjeneste hadde nok vært bedre. Eventuelt kunne man kommet inn senere i gudstjenesten med dåpsbarna. Slik blir ikke tiden så lang for de små, samtidig som foreldre og faddere får muligheten til å være med og motta nattverd."

Foreldrene har ikke hatt særlig stort utbytte av prekenen som dåpsforeldre. Bare 28 prosent opplevde at prestens preken talte til dem som spesielle deltakere på gudstjenesten, nemlig som mor og far til dåpsbarnet.

Tabell 13: Talte prestens preken til deg som mor/far til dåpsbarnet. Prosent (N=36)

	Prosent
Ja	28
Både og	42
Husker ikke hvordan jeg opplevde den	31
Total	100

Forventninger til menigheten

Det er som når det gjelder dåpsforeldrenes erfaringer med menigheten, de samme synspunktene gjør seg gjeldende i forhold til forventningene til menigheten. Kirken skal være et sted hvor livs- og dødsritualene blir forrettet på en verdig og høytidelig måte, kirken skal formidle julestemning og trygghet, foruten å gi hjelp og trøst i en vanskelig livssituasjon. Dåpsforeldre har også forventninger i religiøs retning som at kirken skal gi kunnskap om kristendommen, samt åndelig føde og inspirasjon. Men disse faktorene er ikke de mest utbredte. Tallene uttrykker en forventning om at kirken er en åndelig og diakonal institusjon. Minst oppslutning får de sidene ved menighetslivet som bare indirekte berører de religiøse dimensjonene – nemlig sosialt fellesskap og møte med lokalmiljøet.

Tabell 14: Forventninger til Tonsen kirke. Prosent (N=28-32)

	Prosent
At dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	97
Oppleve julestemning i julehøytiden	90
Få hjelp og trøst	86
Oppleve trygghet	82
Få kunnskap om kristendommen	79
Få åndelig føde/inspirasjon	76
Oppleve kristent fellesskap	69
Oppleve sosialt fellesskap	61
Treffe lokalmiljøet	53

Holdninger til kirkens ressursbruk

For å skape et bedre inntrykk av hva menighetsmedlemmene i Tonsen menighet mener om kirken, er det ikke nok å bare fokusere på holdninger, forventninger og ønsker med kirken. Det er også nødvendig å se på hva en vil at kirken skal være for menigheten. En slikt inntrykk får en ved å se på hva folk eller kirkemedlemmer mener om hvordan kirken skal forvalte sine ressurser. Det er en nesten unison oppfatning om at kirken skal være en diakonal institusjon. Kirken skal kanalisere sine ressurser i retning syke og gamle, barn og unge. Dernest skal kirken drive undervisningsvirksomhet og arbeide med internasjonal diakoni ved hungersnød og naturkatastrofer. Forkynnelse passer best i form av åpne kirker med mulighet for stillhet, bønn og lystenning. Majoriteten mener at menigheten skal satse på kulturelle aktiviteter som konserter. Samlivskurs og misjonsarbeid får minst støtte. Bare to av fem og én av tre støtter henholdsvis kirkens arbeid med samlivskurs og misjonsarbeid i andre land.

Tabell 15: Oppfatninger om hva som er meget viktig eller viktig at kirken skal bruke ressurser på. Prosent og antall

	Prosent	Antall
At man hjelper syke og gamle	94	36
At man driver kirkelige aktiviteter for barn og ungdom	86	35
At man underviser i kristen tro og lære	79	34
At man driver hjelpeinnsats ved hungersnød og naturkatastrofer	78	36
At man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning	71	35
At man holder konserter i kirken	67	36
At man samarbeider med skole og barnehage	67	36
At man holder gudstjeneste hver søndag	60	35
At man arrangerer samlivskurs	44	34
At man støtter misjonsarbeid i andre land	34	35

Tilhørighet til menigheten

Når vi skal måle tilhørighet, er det mulig å spørre direkte om dette forholdet eller lete etter indikatorer på engasjement. Jeg har valgt å gjøre begge deler. Jeg har lett fram noen slike indikatorer og spurt om kirkelig deltakelse, om dåpsforeldrene kjenner noen som sitter i menighetsrådet, og om de leser menighetsbladet. På denne måten har vi funnet ut at foreldrene bare i noen grad er engasjert i Tonsen menighet. Kirkelig engasjement og kirkelig tilhørighet henger nøye sammen. Ut fra disse opplysningene om aktivitet, kjennskap og orientering, kan vi regne med at dåpsforeldrene bare kjenner noen grad av tilhørighet til Tonsen kirke. Som forutsatt er det få dåpsforeldre som har sterk tilhørighet til kirken. Den overveiende majoriteten føler bare *noe* tilhørighet.

Tabell 16: Tilhørighet til Tonsen kirke. Prosent (N=35)

	Prosent
Ingen tilhørighet	23
Noe tilhørighet	71
Sterk tilhørighet	6
Total	100

Oppsummering

På grunnlag av dataene om dåpsforeldres kontakt med kirken, både de som er basert på en ansikt-til-ansikt-relasjon og de som er basert på kjennskap til aktive i menigheten og lesning av menighetsblad, kan vi konkludere med at dåpsforeldrene i Tonsen bare i noen grad er engasjert i kirken. Bare noen ganske få foreldre benytter seg av kirkens gudstjenestetilbud. I noe større grad engasjerer de seg i aktiviteter direkte rettet mot dem som småbarnsfamilie. Men først og fremst engasjerer de seg i menigheten på en mer passiv måte – nemlig som lesere av menighetsbladet. Foreldrenes lave engasjement i kirken gjenspeiles i tilhørighetsfølelsen og i begrunnelsen for ikke å delta i kirken. Under ti prosent kjenner sterk tilhørighet, mens et overveiende flertall (syv av ti) føler *noe* tilhørighet til kirken. Halvparten forklarer den lave gudstjenestefrekvensen med at det bare har blitt slik, en av fire med at de ikke føler seg hjemme i kirken. Manglende engasjement står imidlertid ikke i veien for at en bruker en religiøs selvbetegnelse. Seks av ti kaller seg kristne (bekjennende eller bare kristne).

Det generelle inntrykket av dåpsforeldrene i Tonsen menighet er at dette er en gruppe mennesker som har positive erfaringer med kirken, har hatt stort utbytte av dåpen, spesielt det personlige møte med presten i forkant av dåpen, men som ikke har hatt, og som heller ikke kunne tenke seg, et aktivt forhold til kirken. Foreldrene vil ikke binde seg for mye eller ha for stort ansvar. På spørsmålet om hva de kunne tenke seg å delta på er det først og fremst kulturaktiviteter. Over halvparten kunne tenke seg å gå på konsert i kirken. Et mindretall på åtte er interessert i å synge i kor, samle inn lopper, være medhjelper på søndagsskole, være med i sorggruppe eller å ha en samtale med prest/diakon/kateket. Undersøkelsen viser med andre ord at det er potensialer for mer involvering i Tonsen menighet. Det samme kan vi si om hva foreldrene tenker om dåpsbarnas kirkelige engasjement når de blir større. 60 prosent kan tenke seg at barna blir med i speideren, 40 prosent i kor. Av enkeltstående tilbud får juletreff og adventsverksted størst oppslutning.

Dåpsforeldrene ønsker ikke en kirke som ofte tar kontakter med sine medlemmer via post, men som henvender seg i noen grad. De vil at kirken skal prioritere det diakonale feltet – syke og gamle, barn og unge. Av egne positive erfaringer har et overveiende flertall erfart at kirken forvalter overgangsritualene med verdighet. Ca. halvparten av foreldrene har erfart at kirken formidler julestemning og tre av ti at kirken gir trygghet.

4 Konfirmantforeldre

Svargruppen

Svargruppen består av 37 foreldre som har hatt sønnen eller datteren til konfirmasjon høsten 2001. Alle spørsmålene omhandler fortiden, fra det første foreldermøtet til selve konfirmasjonssøndagen. Andre spørsmål omhandler forhold til Tonsen menighet. Halvparten av spørreskjemaene ble sendt ut til mødre og halvparten til fedre. Blant de 37 foreldrene som fylte ut skjemaet og sendte det i retur, er det en overvekt av kvinner (60 prosent). De fleste av foreldrene er i alderen 30-50 år. To av ti er over 50 år. En overveiende majoritet er medlem av Den norske kirke (87 prosent). To av tre bor i Tonsen menighet. Grunnen til at ikke alle foreldrene bor i området selv om sønnen eller datteren er konfirmert i kirken, kan ha sin årsak i flytting eller skilsmisse.

Halvparten av foreldrene i undersøkelsen er oppvokst i Oslo. Av dem er ca. 20 prosent fra Tonsen-området. Sammenliknet med dåpsforeldrene er andelen foreldre som er oppvokst på Tonsen mer eller mindre konstant. Dette skulle tilsi at de som har valgt Tonsen som oppvekstmiljø for barnet/barna sine, holder fast på valget. Men skulle de flytte ut, blir de trolig "supplert" med andre som også har hatt sin oppvekst i området.

Kirkelig engasjement

Tabell 1: Deltakelse ved gudstjeneste eller andre religiøse møter i Tonsen kirke (ikke medregnet bryllup, begravelse, dåp eller liknende). Prosent (N=37)

	Prosent
Hver uke eller nesten hver uke	-
Noen ganger i måneden	-
Omtrent en gang i måneden	-
Noen ganger i året	24
Sjeldnere	35
Aldri	41
Sum	100

Tabell 2: Oppslutning om menighetens gudstjenesteliv i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med... Prosent (N=37)

	Prosent
Konfirmasjon	100
Julehøytiden	24
Familiegudstjeneste	16
Vanlig søndag	16
Begravelse	11
Dåp	11
Påske/pinse	3
Bryllup	-
Allehelgensdag	-
Speidergudstjeneste	-

Konfirmantforeldrene er ikke ofte i kirken. Fire av ti går aldri i kirken, mens seks av ti går én eller flere ganger i året. Naturlig nok har alle konfirmantforeldrene vært på konfirmasjonsgudstjeneste. Oppslutningen om andre typer gudstjenester er ytterst beskjeden. Bare én av fire har vært på gudstjeneste i julehøytiden. Ingen har deltatt på gudstjeneste i forbindelse med bryllup, allehelgensdag eller speidergudstjeneste i Tonsen kirke i løpet av det siste året.

Tabell 3: Oppslutning om følgende aktiviteter de siste 12 måneder i forbindelse med...
Prosent (N=37)

	Prosent
Konfirmasjonen til min datter/sønn	100
Konserter	35
Aktiviteter for ungdom (Ten-Sing)	30
Tonsenmessen	16
Loppemarked	16
Stelle til kirkecaffe	8
Samtale med prest/diakon/kateket	5
Speiderarrangement	3
Dåpen til min datter/sønn	3
Møter/foreningsaktiviteter	3
Ikke kontakt med Tonsen kirke de siste 12 måneder	3

Kontakten med menigheten i forbindelse med ulike menighetsarrangementer er større enn kontakten basert på gudstjenester. Bortsett fra konfirmasjonen til egen datter/sønn er det konserter og arrangementer for ungdom som er foreldrenes kontakt med kirken. I tillegg kommer menighetens storsatsninger som loppemarkedet og Tonsenmessen.

Som jeg har vært inne på i behandlingen av dåpsforeldres forhold til Tonsen menighet, er det mulig å være engasjert i kirken uten at en møter opp på gudstjenester og arrangementer. Det er også andre måter å være engasjert på. Alternative former er å lese menighetsbladet eller å samtale med aktive i menigheten. Gjennom kjennskap til personer som er aktive i menighetens arbeid vil en få kunnskap til menigheten og på den måten kunne engasjere seg følelsesmessig. Ikke mange av konfirmantforeldrene har kontakt med aktivitetsskjernen i menigheten. Bare én av fire kjenner noen i menighetsrådet. Derimot er kontakten med menigheten på grunnlag av lesning av menighetsbladet bedre. To av tre leser Tonsenbladet av og til eller oftere.

Tabell 4: Lesning av menighetsbladet. Prosent (N=36)

	Prosent
Hver gang	22
Så godt som hver gang	6
Av og til	39
Aldri	19
Jeg får ikke menighetsbladet	14
Sum	100

Holdninger til kontakt med menigheten

Da det gudstjenestelige engasjementet er lavt, er det verdt å se på hvorfor konfirmantforeldrene går lite i kirken.

Tabell 5: Hindringer for gudstjenestedeltakelse. Prosent (N=34)

	Prosent
Tidspunktet passer dårlig	3
Jeg tror ikke på Gud	6
Jeg er uenig i kirkens budskap	6
Jeg føler meg ikke hjemme i kirken	6
Jeg liker ikke formen på gudstjenesten	6
Det har bare blitt slik	65
Flere avkrysninger	9
Sum	100

Konfirmantforeldrene forklarer ikke lav kirkegang med kritikk mot gudstjenestens tidspunkt og form, manglende gudstro, uenighet med kirkens forkynnelse eller følelsen av å ikke være hjemme i kirken. Det er ikke én bestemt grunn som utmerker seg; det har bare blitt slik. To av tre konfirmantforeldre begrunner fraværet på denne måten. En mulig grunn til å utebli kan være at en ikke har blitt innbudt til å delta. Det er derfor interessant å se på om denne foreldregruppen mener at kirken skal gå mer aktivt ut og invitere folk til gudstjeneste eller til andre kirkelige arrangementer.

Flertallet av konfirmantforeldrene mener at kirken skal ta kontakt med folk for å innby dem til å delta på arrangementer. Men kontakten skal ikke være hyppig. 60 prosent av konfirmantforeldrene ønsker bare i noen grad at kirken skal ta kontakt med menigheten for å innby dem til å delta. Selv om vi har å gjøre med et flertall blant foreldrene, er det verdt å merke seg at en forholdsvis stor gruppe foreldre er skeptisk til hyppige henvendelser i forbindelse med kirkens arrangementer. Hver tredje konfirmantmor eller far vil at kirken i liten grad eller ikke i det hele tatt skal ta kontakt. Her ligger det trolig en skepsis til, eller en redsel for, at kirken skal være for påtrengende.

Tabell 6: I hvilke grad synes du at kirken skal ta direkte kontakt (pr. post) med folk som bor i menigheten for å innby dem til å delta på kirkens arrangementer. Prosent (N=37)

	Prosent
Ikke i det hele tatt	8
I liten grad	27
I noen grad	60
I meget stor grad	5
Total	100

Majoriteten av konfirmantforeldrene ønsker kontakt med kirken på kulturelle premisser (se tabell 7). Det er et utbredt ønske blant foreldrene (68 prosent) om å gå på konsert i kirken. Hva slags konserter som interesserer foreldrene sier ikke undersøkelsen noe om. I og med at julekonserter er den mest utbredt konsertformen, er det trolig at foreldrene har denne typen i

tankene. Som en av konfirmantforeldrene har kommentert på slutten av spørreskjemaet: "Jeg ville nok gått oftere i kirken hvis det ble arrangert stemningsfylte konserter."

Den prosentvise interessen for deltakelse på andre arrangementer er ikke stor. Synge i kor har fått 13 prosent oppslutning, mens de andre aktivitetene/tilbudene har fått under ti. Målt i antall interessenter og ikke i andel, er det verdt å merke seg at menigheten ville fått en del nye med i sitt aktivitetstilbud; forutsatt at interessen til konfirmantforeldrene fører til deltakelse. To vil være med i sorggruppe, to i bibelgruppe, to vil ha en samtale med prest, diakon eller kateket, to delta i besøkstjenesten, én ordne til kirkekaffe og én ha oppgaver ved Tonsenmessen. Fem av foreldrene kan tenke seg å synge i kor. Hver tredje mor eller far svarer at de ikke kan tenke seg å være med på noen av undersøkelsens nevnte aktiviteter.

Tabell 7: Ønsket deltakelse. Prosent og antall

	Prosent	Antall
Gå på konsert	68	25
Jeg kan ikke tenke meg å være med i noen av de nevnte aktiviteter	35	13
Synge i kor	13	5
Gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet	8	3
Være med i sorggruppe	5	2
Være med i bibelgruppe	5	2
Ha en samtale med prest/diakon/kateket	5	2
Delta i besøkstjenesten	5	2
Ordne til kirkekaffe	3	1
Ha oppgaver ved Tonsenmessen	3	1
Samle inn lopper til loppemarked	-	-
Være medhjelper på søndagsskolen	-	-

Religiøs selvbetegnelse

Lavt kirkelig engasjement vil ikke si det samme som at en ikke forstår seg selv som kristen. Til tross for at flertallet av foreldrene bare er *noe* kirkelig engasjert, oppfatter majoriteten seg som kristne (61 prosent). 11 prosent sier at de ikke har en religiøs tro.

Tabell 8: Religiøs selvbetegnelse. Prosent (N=36)

	Prosent
Jeg regner meg som bekjennende kristen	8
Jeg regner meg som kristen, men ikke bekjennende kristen	53
Jeg har en tro, men regner meg ikke som kristen	17
Jeg tilhører en annen tro enn kristendommen	3
Jeg har ingen religiøs tro	11
Vet ikke	6
Flere avkryssninger	3
Total	100

Erfaringer med menigheten

Flertallet av konfirmantforeldrene har positive erfaringer med Tonsen kirke på områdene livs- og dødsritualer, jul og kirken som formidler av trygghet. Nesten alle konfirmantforeldrene har erfart at Tonsen kirke forretter dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse på en verdig måte. To

av tre får julestemning i Tonsen kirke, og halvparten av foreldrene opplever trygghet i kirken. Tonsen kirke er derimot bare for et fåtall et sted der de opplever et kristent eller religiøst fellesskap, får hjelp og trøst, treffer lokalmiljøet eller får åndelig føde eller inspirasjon.

I og med at foreldrene har liten kontakt med kirken, både på aktivitets- og gudstjenestesiden, er det ikke overraskende at foreldrene har få erfaringer fra menighetslivet. Skal menighetsmedlemmene oppleve at kirken gir hjelp og trøst, tilbyr et kristent og sosialt fellesskap, gir religiøs kunnskap og åndelig påfyll, må en delta. Uten deltakelse vil en selvfølgelig heller ikke kunne erfare hva menigheten har å tilby.

Tabell 9: Erfaringer med Tonsen kirke. Prosent (N=21-34)

	Prosent
Opplever at dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	91
Opplever julestemning i julehøytiden	67
Opplever trygghet	54
Får kunnskap om kristendommen	48
Treffer lokalmiljøet	42
Får åndelig føde/inspirasjon	36
Opplever sosialt fellesskap	32
Får hjelp og trøst	29
Opplever kristent fellesskap	26

Erfaringer med menigheten som konfirmanntforeldre

I likhet med dåpsforeldrenes erfaringer med kirken i forbindelse med dåp, er også konfirmanntforeldrene svært positive til sine møter med kirken i forbindelse med at barnet skulle konfirmeres. Halvparten sier at møtet var meget positivt, tre av fem positivt. Bare to foreldre (seks prosent) svarer ganske positivt. Ingen refererer til negative erfaringer.

Tabell 10: Møte med Tonsen kirke da barnet skulle konfirmeres. Prosent (N=36)

	Prosent
Meget positivt	50
Positivt	44
Ganske positivt	6
Lite positivt	-
Negativt	-
Sum	100

Opplegget for konfirmasjonstiden er prosjektarbeid og Ten-Sing. Konfirmanntene kan selv velge ett av disse to oppleggene, som sammen danner en helhet basert på kor, drama, dans, band og musikk. Stab og utvalg vurderer opplegget for konfirmasjonen som bra. At konfirmanntallene har økt de siste årene tolkes som et resultat av et vellykket konfirmanntopplegg (Årsmelding 2001: 3). Konfirmasjonsforberedelsene har også blitt godt mottatt av foreldrene. 86 prosent likte opplegget meget bra eller bra, én av ti ganske bra. Bare én person (3 prosent) synes opplegget var dårlig. Et overveiende flertall synes kontakten med kirken gjennom konfirmasjonstiden har vært tilfredstillende (se tabell 11).

Tabell 11: Kontakten med kirken under konfirmasjonsforberedelsene. Prosent (N=36)

	Prosent
Meget tilfreds	33
Tilfreds	50
Ganske tilfreds	14
Lite tilfreds	3
Total	100

Det er ikke lett å finne en ideell tidslengde på gudstjenesten, spesielt når det skal være dåp eller konfirmasjon. Konfirmasjonsgudstjenestene har en tendens til å bli lengre enn ønskelig. For staben er det viktig at konfirmasjonsgudstjenesten, med velsignelse av og forbønn for konfirmantene, i tillegg til en markering av slutten på konfirmasjonsundervisningen, skal være en positiv opplevelse. Staben i Tonsen har tydeligvis lyktes med å beregne gudstjenestens varighet. Ni av ti konfirmantforeldre synes den varte passe lenge.

Tabell 12: Holdninger til konfirmasjonsgudstjenestens varighet. Prosent (N=37)

	Prosent
Den varte passe lenge	87
Den var for lang	3
Den var for kort	5
Vet ikke	5
Total	100

Forventninger til menigheten

Stort sett har konfirmantforeldrene høye forventninger til Tonsen kirke. På mange områder skal kirken være et tilsted for menigheten – både religiøst og sosialt. Flest har store forventninger til kirkens feiringer av livs- og dødsritualene. Så å si alle forventer at kirken skal forrette ritualene på en verdig måte. Nesten like mange forventer at kirken skal formidle stemning i julehøytiden, være en diakonal instans som kan gi hjelp og trøst, i tillegg til å formidle trygghet. Som vi så har flertallet av foreldrene erfart at kirken forretter ritualene på en verdig måte og at kirken formidler julestemning og trygghet. Selv om dem som har erfart det ikke er like stor som gruppen som forventer det, er forventningene og erfaringene stort sett sammenfallende. Feiring av livssyklusshøytider og årstidshøytider, i tillegg til at kirken skal være en trygghetsformidlende institusjon, ser ut til å være tre funksjoner flertallet av foreldrene er opptatt av at kirken skal ha.

Tabell 13: Forventninger til Tonsen kirke. Prosent (N=31-36)

	Prosent
At dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	97
Oppleve julestemning i julehøytiden	94
Få hjelp og trøst	94
Oppleve trygghet	94
Få kunnskap om kristendommen	79
Få åndelig føde/inspirasjon	78
Oppleve kristent fellesskap	68
Oppleve sosialt fellesskap	58
Treffe lokalmiljøet	58

Konfirmantens kontakt med Tonsen menighet eller andre menigheter før konfirmasjon

I det store og hele har konfirmantene hatt lite kontakt med Den norske kirke mellom dåp og konfirmasjon (se tabell 14). De kirkelige kontaktområdene kan deles opp i fire grupper: enkeltstående arrangementer i kirken, klubber/foreninger, gudstjenester og kontakt med kirken gjennom skole-/barnehage. Den vanligste måten de har møtt kirken på har vært gjennom skole og gudstjenester i julen. Ca. 60 prosent av konfirmantene har i følge foreldrene vært i kirken én eller flere ganger på skole-/barnehagegudstjenester. Konserter er blant enkeltstående arrangementer i kirkelig regi som flest har deltatt på; halvparten har krysset av for konsert. Konfirmantenes kontakt med kirken har i minst grad skjedd gjennom klubber og foreninger, som barnegruppe, ungdomsklubb og søndagsskole.

Tallene er ikke høye når vi ser dem i et 15 års tidsløp. Hvordan skal vi kunne forklare at kontaktområdene har vært få, og at få konfirmanter har hatt kontakt med kirken, selv gjennom gudstjenester som tradisjonelt har samlet mange folk? Kanskje er forklaringen på hvorfor bare tre av fem har vært på gudstjeneste i kirken i julen å finne i selve kirkebygget? Fordi Tonsen kirke er en arbeidskirke skulle en tro at folk lot være å gå på gudstjeneste i julen. Eldre, mer sakrale kirker i nærhet, som f.eks. Østre Aker skulle da være mer populær som høytidskirke. Som en av svarerne kommenterer: "Tonsen kirke er nøkternt utstyrt, nærmest litt trist inni. For å få større høytidsstemning er det fristende å velge andre kirker, for eksempel i julen." Hadde så vært tilfelle skulle gudstjenestetallene for julen vært høyere i den eldste nabokirken, Østre Aker, enn det de er i Tonsen. En sammenligning av gudstjenestetallene fra julen 2001 i Østre Aker og Tonsen viser at så ikke er tilfelle. I Østre Aker var det bare 10 flere besøkende enn i Tonsen på julaften og langt færre på juledagene (77 personer). Det er derfor ikke særlig sannsynlig at folk fra Tonsen menighet eller menigheter i nærheten velger Østre Aker framfor sin egen lokale kirke. Den mest plausible forklaringen er nok å finne i den generelt dårlige oppslutningen om julegudstjenestene i Oslo. I 1999 var 28 prosent av Oslos befolkning på julegudstjeneste én eller flere ganger i julen, mens oppslutningen på landsbasis lå noen prosentpoeng høyere (Høeg 2001: 66).

Hvorfor ikke flere har vært på skole eller barnehagegudstjeneste kan skyldes at dette ikke har vært et prioritert område for menighetene i Den norske kirke, eller at samarbeidet med skolen/barnehagen ikke har vært godt nok til å arrangere slike gudstjenester. Ser vi på den andre typen aktivitet som fordrer et samarbeid med skolen, er oppslutningen i følge foreldrene enda dårligere. Bare én av tre konfirmanter har hatt besøk av prest eller kateket i barnehagen/skolen. For Tonsen menighet sitt vedkommende er et samarbeid med de pedagogiske institusjonene ikke et lavt prioritert område. Hvert år arrangeres både jul, påske og sommergudstjenester for skolene i menigheten – Årvoll og Tonsenhagen. Menigheten arrangerer også egne barnehagegudstjenester. At Tonsen menighet ikke har satt dette arbeidet høyt, eller ikke har lyktes i samarbeidet, kan derfor ikke være forklaringen på at ikke flere har vært på barnhage-/skolegudstjeneste. En annen mer nærliggende forklaring er at flere av konfirmantene i Tonsen kommer fra skoler utenfor menighetskretsen – Sinsen, Disen og Linderud. Kanskje er det slik at deres menigheter – Sinsen, Grefsen og Bredtvet ikke har prioritert samarbeid med skolene?

Tabell 14: Kontakt med Den norske kirke mellom dåp og konfirmasjonsforberedelse i forbindelse med... Prosent (N=37)

	Prosent
Gudstjeneste i julen	57
Barnehage-/skolegudstjeneste	57
Konsert	51
Ten-Sing	38
Besøk av prest/kateket i barnehagen/skolen	35
Familiegudstjeneste	30
Kor	29
Speider	24
Loppemarked i kirken	22
Tonsenmessen	19
Vanlig gudstjeneste	14
Juletreff	11
Søndagsskole	11
Ungdomsklubb	11
Barnegruppe	8
Har ikke vært i kontakt med kirken/deltatt på noen av de nevnte aktiviteter	3

Holdninger kirkelig konfirmasjon

Nesten alle konfirmantforeldrene oppfatter konfirmasjon som en fin tradisjon og en vakker høytidelighet. Hvordan konfirmasjonen skal forstås som en religiøs handling er det derimot ulike oppfatninger om.

Fram til 1912 var konfirmasjonen en bekreftelse av den kristne tro. Dette foregikk ved at hver og en konfirmant bekjente troen, avla dåpsløfte, for deretter å bli velsignet med forbønn. Siden la man vekt på konfirmasjonen som en velsignelseshandling, og fra 1981 en forbønnshandling. Selv om det er slutt på den tiden hvor konfirmantene kom opp enkeltvis for å bekjenne troen, er det ikke uforståelig at denne oppfatningen stadig er dominerende. Både blant konfirmantforeldre i Tonsen, men også i landet forøvrig er dette en utbredt oppfatning (Høeg, Hegstad, Winsnes 2000: 52-53). En viktig grunn til at konfirmasjonen som en bekreftelse av den kristne tro holdes ved like, tror jeg skyldes at det norske samfunnet er mer pluralistisk og individualisert. Dette preger også forholdet til kirken og ungdommens valg av konfirmasjonsritual. Spesielt i Oslo er det ingen selvfølge å konfirmere seg i kirken. Blant 14 åringene ble bare 39 prosent konfirmert i Oslo bispedømme i 2000. At konfirmasjon har fått konkurranse fra Human-Etisk Forbunds borgerlige konfirmasjon, men også at flere velger å la være å ha en markering i puberteten, har skapt et klima for valg. Når konfirmasjon vurderes av ungdommen, eller av ungdommen i samarbeid med foreldrene, ligger det implisitt i valget et ønske om å si ja til den kristne tro. I og med at flertallet er døpt, er det ikke unaturlig å anse konfirmasjonen som en bekreftelse av den kristne tro, selv om selve konfirmasjonsriten strengt tatt ikke er mer enn en bønn for konfirmanten med håndspåleggelse.

Den gamle forestillingen om at konfirmasjonen markerer inngangen til et voksent liv er på hell. Men fortsatt er det en del som deler denne oppfatningen. Ca én av tre konfirmantforeldre mener at en sosial konsekvens av konfirmasjonen fortsatt er å bli tatt opp i de voksnes rekke.

Tabell 15: Sterkt enig eller enig i synet på ulike påstander om den kirkelige konfirmasjon. Prosent (N=36-37)

	Prosent
Kirkelig konfirmasjon er å bekrefte den kristne tro	78
Kirkelig konfirmasjon er å bli tatt opp i de voksnes rekke	38
Kirkelig konfirmasjon er en velsignelses-/forbønnshandling	61
Kirkelig konfirmasjon er en vakker høytidelighet	86
Kirkelig konfirmasjon er en fin tradisjon	89

I følge flertallet av konfirmantforeldrene er viktige sider ved konfirmasjonstiden å gi konfirmantene bevissthet om egne holdninger og verdier, samt kunnskap om kristendommen. Bevisstgjøring og kunnskapsformidling er viktigere enn at konfirmantene får en kristen tro. Også de sosiale aspektene ved konfirmasjonstiden veier tungt for så å si alle foreldre. Flere foreldre synes kjennskap til kirken og god oppførsel er viktigere enn trosaspektet. Likevel mener ca. syv av ti mener at det er meget viktig eller viktig at kirken gir ungdommen kristen tro under konfirmasjonstiden.

Tabell 16: Sterkt enig eller enig i ulike utsagn om hva kirken skal gi ungdommene under konfirmasjonsforberedelsene. Prosent (N=36-37)

Kirken skal gi ungdommene under konfirmasjonsforberedelsene...	Prosent
bevissthet om egne holdninger og verdier	100
kunnskap om kristendommen	100
en fin tid sammen med andre ungdommer	97
kjennskap til kirken og kirkens arbeid	92
god oppførsel	83
kristen tro	69

Holdninger til kirkens ressursbruk

De fleste konfirmantforeldrene mener at kirken skal bruke ressurser på diakoni, skolesamarbeid og undervisning. Ni av ti foreldre mener det er meget viktig eller viktig at kirken setter inn ressurser på å hjelpe syke og gamle og å drive kirkelige aktiviteter for barn og ungdom. Åtte av ti mener det er viktig at kirken samarbeider med skole og barnehage, samt at man underviser i kristen tro og lære. Et mindretall er av den oppfatning at misjon og samlivskurs bør være kirkelige satsningsområder.

Sammenlikner vi med hva dåpsforeldrene har svart, ser vi at de også legger vekt på diakoni (hjelper syke og gamle, driver aktiviteter for barn og unge), bare med den forskjell at dåpsforeldrene synes internasjonal diakoni er viktigere enn et kirkelig samarbeid med skole og barnehage.

Tabell 17: Oppfatninger om hva som er meget viktig eller viktig at kirken skal bruke ressurser på. Prosent (N= 30-32)

	Prosent
At man hjelper syke og gamle	93
At man driver kirkelige aktiviteter for barn og ungdom	91
At man samarbeider med skole og barnehage	81
At man underviser i kristen tro og lære	80
At man holder konserter i kirken	75
At man holder gudstjeneste hver søndag	68
At man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning	63
At man driver hjelpeinnsats ved hungersnød og naturkatastrofer	57
At man støtter misjonsarbeid i andre land	30
At man arrangerer samlivskurs	23

Tilhørighet til menigheten

På grunnlag av konfirmantforeldrenes kirkelige aktivitet, orientering og kjennskap til menigheten konkluderte vi med at foreldrene bare er *noe* engasjert i Tonsen kirke. Vi har også sett at flertallet av konfirmantene har hatt lite med menigheten å gjøre mellom dåp og konfirmasjon. Ut fra det vi vet om foreldrenes kirkelige engasjement og ungdommenes kontakt med menigheten, er det ikke overraskende at de følelsesmessige båndene til kirken ikke er sterke. De fleste av konfirmantforeldrene (tre av fire) føler bare noe tilhørighet til lokalkirken, 14 prosent føler *ingen* tilhørighet, mens 11 prosent føler sterk tilhørighet til kirken.

Tabell 18: Tilhørighet til Tonsen Kirke. Prosent (N=37)

	Prosent
Ingen tilhørighet	14
Noe tilhørighet	76
Sterk tilhørighet	11
Total	100

Oppsummering

Det kirkelige engasjementet blant konfirmantforeldrene er lavt, både på gudstjenestesiden og i forhold til aktiviteter. Større er engasjementet som ikke er basert på ansikt til ansikt kontakt med menigheten. To av tre leser menighetsbladet av og til eller oftere. Den lave kirkegangsfrekvensen skyldes ikke en kritisk innstilling til kirke eller gudstjeneste. 65 prosent av foreldrene begrunner fraværet med at det bare har blitt slik. Selv om oppslutningen er lav vil det ikke dermed si at en ikke ønsker å få henvendelser fra kirken om å delta på kirkens arrangementer. Konfirmantforeldrene vil at kirken skal ta kontakt, men i moderat grad. For at foreldrene skal kunne delta, må kirken kunne tilby kulturelle arrangementer som konserter. Av de andre kirkelige aktivitetene vil fem synge i kor, tre gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet, to være med i sorggruppe, to være med i bibelgruppe, to ha en samtale med prest/diakon/kateket, to delta i besøkstjenesten, én ordne til kirkekafe og én ha oppgaver i Tonsenmessen. Den lave kirkelige aktiviteten forhindrer ikke at foreldrene forstår seg selv

som kristne, og heller ikke at de føler en tilknytning til Tonsen kirke. Over halvparten ser på seg selv som kristne, mens under ti prosent forstår seg selv som bekjennende kristne. Tre av fire føler noe tilhørighet til kirken.

Mange konfirmantforeldre har positive erfaringer med Tonsen kirke. Nesten alle (ni av ti) har erfart at Tonsen forretter dåp, konfirmasjon, vielse og gravferd på en verdig måte. To av tre opplever at Tonsen gir julestemning, halvparten at kirken gir trygghet og formidler kunnskap om kristendommen. I likhet med de positive erfaringene fra kirkens kompetanse på livs- og dødsritualene, er forventingene tilsvarende høye. Med ett unntak forventer konfirmantforeldrene at kirken skal forrette overgangritualene på en verdig måte. Ni av ti forventer også at Tonsen skal gi julestemning, hjelp og trøst og trygghet.

Et overveiende flertall av konfirmantforeldre har bare positive ting å si om kirkens konfirmasjon. Foreldrene opplevde å bli godt mottatt, opplegget var positivt, kontakten med kirken gjennom konfirmasjonstiden har vært tilfredsstillende, og selve gudstjenesten hadde en passe lengde. Syv av ti foreldre er sterkt enig eller enig i at kirken skal gi ungdommene kristen tro under konfirmasjonsforberedelsene.

De fleste av konfirmantene har i følge deres foreldre hatt lite med Tonsen kirke å gjøre før konfirmasjon. Ikke flere enn seks av ti har vært i Tonsen kirke i forbindelse med jul eller barnehage- skolegudstjeneste. Halvparten har vært på konsert i kirken, mens langt færre har vært i kontakt med kirken i forbindelse med andre arrangementer.

Gamle forestillinger er seiglivete. De fleste (åtte av ti) forstår konfirmasjonen som en bekreftelse av den kristne tro. Færre deler kirkens oppfatning av hva konfirmasjon er, nemlig en velsignelseshandling eller en forbønnshandling. Andre oppfatninger er at konfirmasjonen er en vakker høytidelighet og en fin tradisjon. Konfirmantforeldrene har stort sett lik oppfatning av hva kirken skal bruke ressurser på som dåpsforeldrene. Kirken skal prioritere diakoni, skolesamarbeid og undervisning.

5 Kirkeaktive

Svargruppen

Kirkeaktive er aktive lekfolk og folk som bruker menigheten på ulike måter. Denne gruppen består både av de som arrangerer og som deltar selv eller sender barna sine til kirken. Som jeg har gjort rede for i metodekapittelet (kap. 2), er denne gruppen svært sammensatt.

Alder er en bakgrunnsvariabel som ofte gir store utslag på trosholdninger og religiøs praksis. Slik er det også med de kirkeaktive i Tonsen menighet. Jo eldre en er, jo større er sannsynligheten for at en er aktiv i kirkelig sammenheng. Nesten halvparten av de som på en eller annen måte bidrar eller deltar på aktiviteter i Tonsen kirke er over 50 år. Skjevhetene i aktivitetsgruppen gjelder først og fremst den yngste kategorien. Tonsen menighet har svært få kirkeaktive blant unge voksne under 30 år.

Tabell 1: Kirkeaktives alder. Prosent og antall

Kirkeaktives alder		
	Prosent	Antall
-29 år	6	11
30-50 år	41	80
Over 50 år	53	103
Total	100	194

I likhet med aldersfaktoren har kjønn vanligvis stor betydning for den religiøse orienteringen. Kvinner er mer religiøst orientert enn menn både mht. organisert religiøs praksis (Høeg 2001: 59-60) og i trosholdninger (Høeg, Hegstad, Winsnes 2000: 64-65). I denne sammenhengen gir også kjønn stort utslag. I utvalget kirkeaktive var det 177 kvinner og 78 menn. Blant respondentene i gruppen kirkeaktive er derfor kvinneandelen høy, 70 prosent er kvinner.

Blant de kirkeaktive er det også forholdsvis mange som har vokst opp i Tonsen menighet. Én av fem er oppvokst i Tonsen, 19 prosent i Oslo og resten kommer fra andre steder.

14 prosent av de kirkeaktive bor ikke innenfor menighetsgrensene. Ca hver fjerde av dem synger i Tonsen kammerkor.

Så å si alle av de aktive i Tonsen er medlem av Den norske kirke. Av de 196 i svargruppen er åtte ikke-medlemmer.

Kirkelig engasjement

De kirkeaktive er i det store og hele aktive gudstjenestedeltakere (se tabell 2). To av tre går noen ganger i måneden eller oftere i Tonsen kirke. Én av tre oppgir lav kirkegangsfrekvens i Tonsen (noen ganger i året, sjeldnere eller aldri).

For den gruppen på 14 prosent som ikke bor i menigheten, men som deltar på ulike arrangementer i Tonsen, vil disse tallene ikke gjenspeile deres reelle kirkegang. Det samme kan vi nok si om en del av de kirkeaktive som bor i Tonsen, men som søker til andre gudstjenestemenigheter. I og med at avstandene mellom gudstjenestefeirende hus i Oslo er liten, ligger forholdene godt til rette for å variere mellom bruken av kirker. At ett gudshus

eller én menighet skal dekke alle kirkelige eller religiøse behov kan for en del mennesker virke hemmende på den religiøse interessen og utfoldelsen.

Ser vi nærmere på gruppen av de aktive som går sjeldnere enn noen ganger i året eller aldri på gudstjeneste i Tonsen, finner vi at en del av dem er med på å samle inn lopper til loppemarkedet og en del er med på Tonsenmessen eller går på konserter i kirken. Noen er også korister i Kammerkoret. Andelsmessig er den største gruppen passive kirkegjengere å finne blant dem som deltar på trilletreff. 40 prosent av dem går sjeldnere enn noen ganger i året eller aldri på gudstjeneste i Tonsen kirke.

Tabell 2: Deltakelse ved gudstjenester eller religiøse møter i Tonsen kirke. Prosent (N=195)

Kirkegang	
	Prosent
Hver uke eller nesten hver uke	22
Noen ganger i måneden	27
Omtrent en gang i måneden	16
Noen ganger i året	19
Sjeldnere	7
Aldri	9
Flere avkysninger	1
Total	100

Åtte av ti kirkeaktive har vært på én eller flere vanlige gudstjenester i løpet av året. Seks av ti har vært på én eller flere julegudstjenester. Det samme antallet har deltatt på familiegudstjeneste i Tonsen. Tonsen menighet er ikke en utpreget høytidsmenighet. Langt flere har vært på familiegudstjeneste i løpet av året enn de som har vært med på gudstjeneste i påsken og/eller pinsen. En annen viktig kirkedag er gudstjeneste på allehelgensdag. Bare én av tre har denne dagen vært på gudstjeneste i Tonsen. Noe av grunnen til den lave oppslutningen om allehelgensdag kan være at Tonsen kirke ikke har en gravlund.

Tabell 3: Oppslutning om menighetens gudstjenesteliv i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med... Prosent (N=196)

	Prosent
Vanlig søndag	79
Julehøytiden	63
Familiegudstjeneste	61
Påske/pinse	41
Allehelgensdag	34
Begravelse	21
Dåp	20
Konfirmasjon	12
Har ikke vært på gudstjeneste	10
Speidergudstjeneste	7
Bryllup	3

Hvordan er forholdet mellom de kirkeaktive i Tonsen menighet og andre menigheter? Er oppslutningen om julegudstjenestene hos de kirkeaktive i Tonsen lavere enn aktive i andre

menigheter i Oslo og Akershus? Dette spørsmålet kan vi få svar på ved å gå til medlemsundersøkelsen til Den norske kirke (Høeg, Hegstad, Winsnes 2000).² I likhet med utvalget av aktive i Tonsen menighet, kan vi lage et tilsvarende utvalg for medlemmer av Den norske kirke i Oslo og Akershus. Utvalget består av de som har vært i kontakt med kirken i forbindelse med én eller flere av disse aktivitetene: aktiviteter for barn og unge, møter/foreningsaktiviteter, jule-salgsmesser/innsamlingsaksjoner eller hyggetreff.

Tabell 4: Kirkeaktive i Tonsen, Oslo og Akershus sin kirkegang i julehøytiden. Prosent og antall

Kirkeaktives kirkegang i julehøytiden		
	Prosent	Antall
Tonsen	63	196
Oslo og Akershus*	63	148

Tabell 5: Kirkeaktive i Tonsen, Oslo og Akershus sin kirkegang i påske/pinse. Prosent og antall

Kirkeaktives kirkegang i påske/pinse		
	Prosent	Antall
Tonsen	41	196
Oslo og Akershus*	22	157

*Kirkeaktive i Oslo og Akershus er definert som de som har vært i kontakt med kirken i forbindelse med aktiviteter for barn og unge eller møter/foreningsaktiviteter eller jule-salgsmesser/innsamlingsaksjoner eller hyggetreff. Dataene er hentet fra Medlemsundersøkelsen til Den norske kirke (Høeg, Hegstad, Winsnes 2000).

De kirkeaktive i Tonsen er mer høytidsorienterte enn de aktive i Oslo og Akershus (se tabell 4 og 5). I likhet med de andre aktive i Oslo og Akershus, ligger oppslutningen blant aktivitetsmenigheten i Tonsen på 63 prosent om én eller flere gudstjenester i julehøytiden. Tar vi med i bergningen at en del av de aktive i Tonsen går på julegudstjeneste andre steder enn i Tonsen, vil den reelle gudstjenesteprocenten ligge noe høyere enn 63. Forskjellene mellom Tonsen og Oslo og Akershus er merkbare i forhold til kirkegang i påsken og pinsen. Mens to av fem aktive i Tonsen går på gudstjeneste i påske og eller pinse, går bare én av fem aktive ellers i Oslo og Akershus på gudstjeneste i disse høytidene. Dette skulle tyde på at Tonsen menighet er en gudstjenesteaktiv menighet, noe som forøvrig gjennomsnittstallene for gudstjenestebesøkende i Tonsen viser. I 2001 deltok 196 i snitt på gudstjenester i Tonsen. Dette er på høyde med gjennomsnittstallene for Den norske kirke i 2001.

Bortsett fra gudstjenestene er loppemarkedet og Tonsenmessen aktiviteter som flest av de frivillige besøker eller er involvert i. Størst er oppslutningen blant de aktive om loppemarked og Tonsenmessen. Rundt seks av ti deltar på disse aktivitetene. Halvparten har vært på

² Januar 2000 sendte Norsk Gallup på vegne av Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) ut tre tusen spørreskjema til en gruppe tilfeldig valgte medlemmer av Den norske kirke. De som fikk skjemaet i posten var trukket ut fra Den norske kirkes medlemsregister. Spørreskjemaet er 19 sider langt med til sammen 81 spørsmål, 183 variabler. Justert for frafall lå svarprosent på 69,1 prosent. En gjennomgang av oppslutningen om undersøkelsen viser at respondentenes representativitet i forhold til medlemsmassen i Den norske kirke er akseptabel. Både med hensyn til kjønn, alder og geografi dekker undersøkelsen sammensetningen av medlemmer i Den norske kirke.

konserter. En av tre steller til kirkekaffe, deler ut Tonsenbladet og deltar på ulike møter og foreningsaktiviteter som råd og utvalg (se tabell 6).

Tabell 6: Oppslutning om følgende aktiviteter de siste 12 måneder. Prosent (N=196)

	Prosent
Loppemarked	65
Tonsenmessen	61
Konserter	50
Tilstelning av kirkekaffe	36
Utdeling av Tonsenbladet	35
Møter/foreningsaktiviteter	33
Aktiviteter for barn	26
Onsdagstreff	22
Kammerkoret	15
Øvelser/gudstjenester med småsangerne	13
Speiderarrangement	10
Samtale med prest/diakon/kateket	9
Aktiviteter for ungdom (Ten-Sing)	9
Besøktstjeneste	5
Trilletreff	5
Dåpen til min datter/sønn	5
Konfirmasjonen til min datter/sønn	4
Ikke kontakt med Tonsen kirke de siste 12 måneder	4
Sorggruppe	3

Det kirkelige engasjementet gjenspeiles også på andre måter enn i gudstjenestedeltakelse og aktiv innsats på møter og foreninger i menighetsregi. De fleste kirkeaktive er godt orientert om menigheten. Syv av ti leser menighetsbladet hver gang (se tabell 7). De fleste i denne gruppen har også en nærhet til lekfolkets styringsorgan i menigheten. Tre av fire kjenner noen i menighetsrådet.

Tabell 7: Lesning av menighetsbladet (N=196)

	Prosent
Hver gang	70
Så godt som hver gang	16
Av og til	8
Aldri	2
Jeg får ikke menighetsbladet	3
Flere avkrysninger	2
Sum	100

Religiøs selvbetegnelse

Kirkens aktiviteter appellerer først og fremst til dem som har en selvforståelse som bekjennende kristen. De fleste kirkeaktive (68 prosent) betegner seg slik. Ca. én av fem ser derimot på seg selv som kristen, men ikke bekjennende kristen. Under ti prosent oppgir at de

har en eller annen tro, men de regner seg ikke som kristne, har en annen tro eller vet ikke hva de skal betegne seg selv som. På grunnlag av denne oversikten over de aktive i Tonsen menighet sin religiøse selvforståelse, ser vi at det er en sammenheng mellom religiøs selvbetegnelse og kirkeaktivitet. Det er derfor grunnlag for å betegne dem ikke bare som kirkeaktive, men også som aktivitetskristne. Dette er ikke ment som en teologisk betegnelse, men en beskrivelse av denne gruppen ut fra av egen selvforståelse og oppgitt kirkelig praksis.

Tabell 8: Religiøs selvbetegnelse. Prosent (N=195)

	Prosent
Jeg regner meg som bekjennende kristen	68
Jeg regner meg som kristen, men ikke bekjennende kristen	19
Jeg har en tro, men regner meg ikke som kristen	5
Jeg tilhører en annen tro enn kristendommen	0,5
Jeg har ingen religiøs tro	0,5
Vet ikke	5
Flere avkrysninger	2
Total	100

Hvordan er oppslutningen om de ulike aktivitetene i Tonsen etter religiøs selvbetegnelse? Er det slik at noen arrangementer samler flere av de bekjennende kristne enn andre (se tabell 9)?

Tabell 9: Religiøs selvbetegnelse etter kirkelig engasjement. Prosent. (N= 195)

	Bekjennende kristen	Kristen
Besøktjeneste	100	-
Samtale med prest/diakon/kateket	89	6
Møter/foreningsaktiviteter (inkl. råd/utvalg)	88	11
Utdeling av Tonsenbladet	85	10
Kammerkoret	82	11
Onsdagstreff	82	9
Tilstelning av kirkecaffe	81	13
Konserter	79	12
Tonsenmessen	77	16
Loppemarked	77	13
Aktiviteter for barn (søndagsskole, barnehelg, juletreff, adventsverksted osv.)	75	24
Øvelser/gudstjenester med Småangerne	65	15
Speiderarrangement	65	30
Trilletreff	60	20
Aktiviteter for ungdom (Ten-Sing)	58	35
Sorggruppe	50	17
Dåpen til min datter/sønn	44	22
Konfirmasjonen til min datter/sønn	43	29
Ikke kontakt med Tonsen kirke de siste 12 måneder	38	38

Gudstjenester i forbindelse med livs- og dødsritualene samler de fleste som ikke betegner seg selv som bekjennende kristne, men "bare" kristen, eller de har en tro, men regner seg ikke som kristen. Som vi har sett, involverer aktiviteter for barn og ungdom mange voksne. Det dreier seg om medhjelpere, eller foreldre som er i kontakt med kirken fordi barna er delaktige i aktiviteter som speider, Småsangerne, søndagsskole eller Ten-Sing. Det er i denne gruppen voksne vi finner færrest bekjennende kristne. Av aktiviteter som voksne er involvert i på egen hånd, skiller sorggruppe og trilletreff seg ut som arrangementer som samler den største andelen ikke-bekjennende kristne. Bare halvparten av dem som er med i menighetens sorggruppe og 60 prosent av dem som er med på trilletreff kaller seg bekjennende kristne. Det er en forholdsvis lav andel sammenliknet med dem som er engasjert i de andre aktivitetene i menigheten. Etter sorggruppe og trilletreff rangerer loppemarkedet, Tonsenmessen og konserter i regi av Tonsen menighet lavest i forhold til andelen bekjennende kristne. Disse arrangementene samler henholdsvis 77 og 79 prosent bekjennende kristne. Besøktjenesten, samtale med en i staben eller deltakelse i råd og utvalg samler den største gruppen bekjennende kristne i menigheten.

Holdninger til kontakt med menigheten

I motsetning til dåps- og konfirmantforeldre som ikke hadde noen kritiske merknader til hvorfor de gikk sjelden eller aldri på gudstjeneste, begrunner flere av de kirkeaktive fravære av gudstjenestedeltakelse med praktiske, sosiale eller liturgiske forhold (se tabell 10). 17 prosent synes ikke tidspunktet passer særlig godt og rundt ti prosent føler seg ikke hjemme eller liker gudstjenesteformen dårlig.

Tabell 10: Hindringer for gudstjenestedeltakelse. Prosent (N=53)

	Prosent
Tidspunktet passer dårlig	17
Jeg tror ikke på Gud	4
Jeg er uenig i kirkens budskap	-
Jeg føler meg ikke hjemme i kirken	11
Jeg liker ikke formen på gudstjenesten	8
Det har bare blitt slik	57
Flere avkrysninger	4
Sum	100

Majoriteten av de kirkeaktive ønsker seg i likhet med majoriteten av dåpsforeldrene og konfirmantforeldrene heller ikke en menighet som hyppig tar kontakt med kirkens medlemmer pr brev for å innby til deltakelse (se tabell 11). De fleste kirkeaktive (tre av fem) vil at kirken skal ta kontakt, men da bare i noen grad. I motsetning til dåps- og konfirmantforeldrene finnes det en forholdsvis stor andel blant de kirkeaktive som ønsker hyppigere henvendelser fra kirken. Én av tre vil at kirken skal ta kontakt med menighetsmedlemmene i stor eller i meget stor grad.

Tabell 11: I hvilken grad synes du at kirken skal ta direkte kontakt (pr. post) med folk som bor i menigheten for å innby dem til å delta på kirkens arrangementer. Prosent (N=192)

	Prosent
Ikke i det hele tatt	3
I liten grad	6
I noen grad	58
I stor grad	24
I meget stor grad	9
Total	100

Tabell 12: Ønsket deltakelse. Prosent (N= 196)

	Prosent	Antall	Reelle deltakere 2001
Gå på konsert	59	116	760
Ha oppgaver ved Tonsen-messen	25	48	54
Gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet	23	45	65
Være med i bibelgruppe	22	44	37
Samle inn lopper til loppemarked	21	42	43
Ordne til kirkekaffe	19	37	20
Synge i kor	13	26	18
Ha en samtale med prest/diakon/kateket	9	18	83
Jeg kan ikke tenke meg å være med i noen av de nevnte aktivitetene	9	18	-
Være medhjelper på søndagsskolen	7	15	12
Delta i besøkstjenesten	5	10	15
Være med i sorggruppe	2	4	5

I tabell 12 får vi en oversikt over hvor mange blant de aktive som har svart at de kunne tenke seg å gå på konsert, synge i kor, osv. og hvor mange som faktisk deltar i de ulike arrangementene i Tonsen kirke. På enkelte aktiviteter svarer langt flere enn de som allerede er med, at de kunne tenke seg å delta. Flere aktive enn det reelle antallet deltakere i bibelgruppene, i kjøkkengjengen, i koret og i søndagsskolens arrangementsgruppe, oppgir at de kunne tenke seg å være med. Forholdet mellom den reelle deltakelsen i menighetens frivillig arbeid og potensialet i menigheten vil jeg behandle mer inngående i den samlede analysen over aktive, dåps- og konfirmantforeldre (se kap. 6).

Blant de aktive har 23 svart på det åpne spørsmålet. Av dem har en del oppgitt at de kunne tenke seg å være med på andre aktiviteter enn det som spørreskjemaet har satt opp: To i Y's men's Club, tre i barne- eller ungdomsarbeid, to i samtalegruppe, én evangelisering, to støtte økonomisk, én bibelundervisning, én i IKT-arbeid og én som medlem i et eller annet utvalg. Flere nevner at de synes at de er aktive nok eller at de tidligere har vært mer aktive enn de er nå. To sier at helsa ikke holder til å være med på mer.

Erfaringer med menigheten

Tabell 13: Erfaringer med Tonsen kirke. Prosent (N=123-170)

	Prosent
Opplever sosialt fellesskap	80
Opplever at dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	77
Opplever julestemning i julehøytiden	71
Opplever kristent fellesskap	71
Opplever trygghet	69
Treffer lokalmiljøet	68
Får kunnskap om kristendommen	67
Får åndelig føde/inspirasjon	62
Får hjelp og trøst	45

De aktivitetskristne opplever et sosialt fellesskap i Tonsen menighet. De opplever også at Tonsen forretter livs- og dødsritualene på en verdig måte. Ca. åtte av ti er av den oppfatning. Noen færre sier at kirken gir julestemning, er et kristent fellesskap, formidler trygghet og er et sted der de kan treffe lokalmiljøet. Et mindretall av de aktivitetskristne synes ikke at Tonsen menighet er en diakonal institusjon. På tross av at menigheten betraktes både som et kristent og sosialt fellesskap, opplever knapt halvparten at menigheten gir hjelp og trøst. Dette skulle tyde på at mange av de aktive ikke ønsker, eller at menigheten ikke har maktet å skape, et type fellesskap hvor det er rom for sorger og problemer, og hvor menighetsmedlemmene hjelper hverandre. En alternativ forklaring er at denne gruppen kirkeaktive ikke har vært oppe i situasjoner hvor de har hatt behov for hjelp og trøst.

12 prosent av svarerne har satt opp andre erfaringer med Tonsen menighet. Flere har benyttet sjansen til å si noe pent om sin egen menighet. To fremhever den gode søndagsskolen, én at det er en god ånd i Tonsen kirke, én har erfart forbønn, én svarer at vedkommende har gode erfaringer - uten å gå noe videre inn på hva det innebærer, én at hun er godt mottatt og har blitt akseptert, én hyggelig personale, én bønnefellesskap, én som et åndelig hjem, én at Tonsen kirke er en varm og inkluderende kirke og én at hun opplever tro, trygghet og trivsel i praksis. Også en del har pekt på mangler ved menigheten: Én savner god lovsang og tilbedelse, to nevner at de savner åndelige føde, én sier hun har erfart mye ensomhet og tomhet i Tonsen. Flere som ikke bruker Tonsen kirke mer enn ved en enkel tilstelning eller anledning, sier at de ikke har kunnet svare på spørsmålet. Andre svarer at de vil bruke kirken mer aktivt i framtiden.

Forventninger til menigheten

Tabell 14: Forventninger til Tonsen kirke. Prosent (N=165-180)

	Prosent
At dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	99
Oppleve trygghet	95
Oppleve julestemning i julehøytiden	92
Få hjelp og trøst	91
Få åndelig føde/inspirasjon	91
Oppleve sosialt fellesskap	91
Oppleve kristent fellesskap	90
Få kunnskap om kristendommen	90
Treffe lokalmiljøet	81

Så og si alle av de kirkeaktive forventer at Tonsen menighet skal forrette konfirmasjon, dåp, vielse og begravelse på en verdig måte, få oppleve trygghet og julestemning i julehøytiden. Færrest forventer seg å treffe lokalmiljøet i kirken. Aktivitetsmenigheten har stort sett den samme oppfatningen av hva de kan forvente seg av Tonsen menighet som det konfirmant- og dåpsforeldrene har: At Tonsen kirke skal gi verdighet ved overgangsritualene, julestemning og trygghet.

13 svarere har ikke kommet med kommentarer til hva de forventer seg av Tonsen kirke, men har i stedet svart på hva de synes er positivt med Tonsen kirke, eller områder de synes er viktig å satse på som menighet. Stort sett har det kommet fram det samme her som på spørsmålet om erfaringene med menigheten.

Holdninger til kirkens ressursbruk

Tabell 15: Oppfatninger av hva som er meget viktig eller viktig at kirken skal bruke ressurser på. Prosent (N=165-184)

	Prosent
At man driver kirkelige aktiviteter for barn og ungdom	98
At man hjelper syke og gamle	93
At man underviser i kristen tro og lære	93
At man samarbeider med skole og barnehage	93
At man holder gudstjeneste hver søndag	86
At man driver hjelpeinnsats ved hungersnød og naturkatastrofer	79
At man støtter misjonsarbeid i andre land	78
At man holder konserter i kirken	68
At man arrangerer samlivskurs	61
At man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning	59

Så å si alle aktivitetskristne vil at Tonsen menighet skal være et godt sted for barn og unge. 98 prosent mener at det er viktig at kirken bruker ressurser på å drive kirkelige aktiviteter for barn og unge. Diakoni, undervisning og samarbeid med barnehage og skole er områder som ni

av ti i denne gruppen vil at kirken skal prioritere. Disse områdene anses som viktigere enn gudstjenestevirksomhet, misjonsarbeid, konserter og samlivskurs. Det er også viktig at man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning.

Respondentene opplever ikke bare de ti områdene som spørreskjemaet ber dem om å ta stilling til som viktige områder for menighetens engasjement. Også andre områder blir ansett som viktige å bruke ressurser på: Én svarer julekonserter, to dåpsopplæring, én evangelisering, én undervisningskvelder, én forfulgte kristne, én folk i livskrise, én personlig veiledning og skrifte, én besøke syke og ensomme, én invitere evangelister, én aktiviteter utenom gudstjenestene for voksne og ungdom, én kontakt med innvandrere, én utviklingshjelp, én samarbeid med andre kirkesamfunn, én swingkurs for voksne ektepar, én tilbud om samtalegrupper for nye i kirken eller at de skriver navnet sitt i en bok så menigheten kan kontakte dem hvis de ønsker det, én Tonsen kammerkor, én åpen kirke hverdag, helg og kveld, én at det er viktig med tiltak som inkluderer og virker samlende i bydelen overfor personer som nødvendigvis ikke er personlig kristne. En av svarerne snur problemstillingen på hodet og hevder at: "Problemet er ofte at menigheter gjør for mye."

Tilhørighet til menigheten

Tabell 16: Tilhørighet til Tonsen kirke. Prosent (N=193)

	Prosent
Ingen tilhørighet	1
Noe tilhørighet	36
Sterk tilhørighet	63
Total	100

De som aktiviserer seg på en eller annen måte føler også tilhørighet til menigheten. To av tre føler sterk tilhørighet, én av tre føler noe tilhørighet til Tonsen kirke.

Ser vi på de aktivitetene som bare arrangørene, eller tilretteleggerne, har krysset av for, som besøkstjeneste, utdeling av Tonsenbladet, kammerkoret og tilstelning av kirkekaffe, og ikke dem som har vært i kontakt med Tonsen kirke i forbindelse med arrangementene som f.eks Onsdagstreff, er det de som driver aktiv diakonal virksomhet i menigheten som har den sterkeste følelsen av å høre til i kirken (se tabell 17). Også de som sitter i råd og utvalg har en sterk tilknytning til menigheten. Åtte av ti av dem som deler ut Tonsenbladet, synger i kammerkoret eller stiller til kirkekaffe føler sterk tilhørighet til kirken. Tonsenmessen, loppemarkedet og aktiviteter for barn har også folk knyttet til seg som føler tilknytning til menigheten. Trilletreff og sorggruppe har deltakere som ikke har en sterk tilhørighet til kirken, men som føler noe tilhørighet. Det samme gjør øvelser og gudstjenester i forbindelse med Småsangerne. Når det gjelder gruppen aktive som har vært i kontakt med kirken i forbindelse med dåp og konfirmasjon, er det vanskelig å si noe bestemt om dem i denne sammenheng, da de er for få i antall.

Tabell 17: Kirkelig engasjement fordelt på tilhørighet til Tonsen kirke. Prosent

	Sterk tilhørighet	Noe tilhørighet
Besøkstjeneste	100	-
Møter/foreningsaktiviteter (inkl. råd/utvalg)	86	14
Konfirmasjonen til min datter/sønn	86	14
Samtale med prest/diakon/kateket	83	17
Aktiviteter for ungdom (Ten-Sing)	82	18
Tilstelning av kirkekaffe	81	19
Utdeling av Tonsenbladet	79	21
Kammerkoret	79	21
Onsdagstreff	77	23
Konsserter	77	23
Tonsenmessen	75	25
Loppemarked	74	26
Aktiviteter for barn (søndagsskole, barnehelg, juletreffest, adventsverksted osv.)	73	28
Speiderarrangement	65	35
Øvelser/gudstjenester med Småangerne	58	42
Sorggruppe	50	50
Trilletreff	33	56
Ikke kontakt med Tonsen kirke de siste 12 måneder	25	63
Dåpen til min datter/sønn	11	78

Oppsummering

De kirkeaktive i Tonsen er skjevt fordelt i forhold til kjønn. Blant respondentene er 70 prosent kvinner. Av dem som på en eller annen måte deltar i menigheten som arrangør eller bruker av det frivillige arbeidet, går flesteparten (70 prosent) jevnlig på gudstjeneste. De kirkeaktive går i liten grad på gudstjeneste i påsken/pinsen. Bare fire av ti har vært på én eller flere gudstjenester i påsken og/eller pinsen. Blant begrunnelsene til dem som går sjelden eller aldri på gudstjeneste nevner ca halvparten at det bare har blitt slik. Rundt én av fem svarer at tidspunktet passer dårlig, og én av ti svarer at de ikke føler seg hjemme i kirken.

Bortsett fra gudstjenestene, samler loppemarkedet og Tonsenmessen flest kirkeaktive. Rundt seks av ti deltar på disse arrangementene. Dernest kommer konsertene. Rundt halvparten går på konsert.

Flertallet av de kirkeaktive ønsker seg ikke en kirke som hyppig henvender seg til medlemmene, slik at den enkelte får mange oppfordringer om å delta. 58 prosent vil heller at kirken i *noen* grad skal ta direkte kontakt med folk som bor i menigheten for å innby dem til å delta på kirkens arrangementer. I synet på ressursbruk er det unison oppfatning om at Tonsen skal prioritere barn og unge. Diakoni, undervisning og samarbeid med skole og kirke er også områder som så å si alle mener må få topp prioritet. De aktive i Tonsen har høye forventninger til kirken. De kirkeaktive forventer at Tonsen skal forrette dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse på en verdig måte. Så å si alle forventer at kirken også skal formidle trygghet og julestemning. Færrest har forventninger om å treffe lokalmiljøet i kirken. Flest har

erfart at Tonsen er et sosialt fellesskap, færrest har for egen del opplevd Tonsen kirke som en diakonal institusjon. Bare 45 prosent sier at de opplever å få hjelp og trøst i menigheten. Ca syv av ti har opplevd at Tonsen formidler julestemning og trygghet.

Blant de kirkelige arrangementene er det trilletreff som samler den største andelen gudstjenestepassive. Det vil ikke si at de andre arrangementene ikke også har deltakere fra denne gruppen, men de utgjør bare en liten andel. Trilletreff derimot har 40 prosent oppslutning av folk som går sjeldnere enn noen ganger i året eller aldri på gudstjeneste i Tonsen. Sorggruppe og trilletreff har også en stor andel som ikke regner seg som bekjennende kristne.

Kirkelige engasjement og religiøs selvforståelse henger nøye sammen. De fleste i aktivitetsmenigheten regner seg selv bekjennende kristne (68 prosent). Menighetens barne- og ungdomsarbeid har en del deltakere som har foreldre som ikke regner seg som bekjennende kristne. Skal Tonsen kirke satse på arrangementer som trekker gudstjenestefremmede folk og folk som ikke har en bekjennende gudstro, peker trilletreff og sorggruppe seg ut som aktuelle aktiviteter for voksne. Vil kirken nå barn og unge som ikke har foreldre som forstår seg selv som bekjennende kristne, samt foreldrene selv, må kirken prioritere barne- og ungdomsarbeidet. Som vi har sett, når kirken allerede godt denne målgruppen gjennom kor, speider, adventverksted osv.

De kirkeaktive synes ikke de er aktive nok i menigheten, men har lyst til å engasjere seg mer. Blant menighetens aktiviteter finnes det potensial for utvidelse av bibelgruppene, kirkekaffegjengen, Tonsen kammerkor og søndagsskolen. Flere enn de som allerede i dag deltar på bibelgruppene, kirkekaffegjengen, Tonsen kammerkor og søndagsskolen, sier at de kan tenke seg å delta. 23 kirkeaktive har også nevnt andre former for kirkelige aktivitet enn det spørreskjemaet ber dem om å ta stilling til, som de kunne tenke seg å involvere seg i. Med andre ord er det et potensial for å utvide flere av menighetens aktiviteter.

Det er en sammenheng mellom kirkelig engasjement og følelsen av tilhørighet. De aktivitetskristne føler tilhørighet til Tonsen kirke – de fleste føler sterk tilhørighet. Like ens er det en sammenheng mellom kirkelig aktivitet og lesning av menighetsbladet, samt kirkelig aktivitet og kjennskap til noen som sitter i menighetsrådet. De fleste kirkeaktive kjenner noen som sitter i menighetsrådet, og leser menighetsbladet hver gang eller så godt som hver gang det kommer ut.

6 Sammenstilling

Innledning

Jeg skal i dette kapittelet ta for meg de tre svargruppene som jeg til nå har behandlet enkeltvis, og gi en samlet framstilling av deres forhold til Tonsen kirke på fire områder: holdninger til deltakelse i menigheten, til kirkens ressursbruk og erfaringer med og forventninger til menigheten og tilhørighet. I tillegg vil jeg si noe om hvem de er i forhold til oppvekstområde, bosted og alder. Jeg har valgt ut disse temaene ved undersøkelsen da de lar seg behandle overfor utvalget som helhet. Kirkelig engasjement og religiøs selvbetegnelse gir lite ved en samlet framstilling og må analyseres først og fremst i sammenheng med hvem respondentene er.

Svargruppen

Tabell 1: Oppvekstområde. Prosent

	Dåpsforeldre	Konfirmanforeldre	Aktive
	N=36	N=37	N=191
I Tonsenområdet	22	19	20
Ikke på Tonsen, men i Oslo	6	38	19
Andre steder	72	43	60
Total	100	100	100

Det er ikke store forskjeller mellom svargruppene i oppvekstområde. Ca én av fem i alle gruppene har vokst opp i Tonsen (se tabell 1).

Tabell 2: Bosted. Prosent

	Dåpsforeldre	Konfirmanforeldre	Aktive
	N=36	N=36	N=195
I Tonsen menighet	89	68	86
I en annen menighet	11	32	14
Total	100	100	100

Ikke alle som deltar i Tonsen menighet er bosatt innenfor menighetens grenser (se tabell 2). Både blant de aktive og de som har døpt eller konfirmert barna sine er det flere som bor utenfor menigheten. Størst er andelen blant konfirmanforeldrene. Om dette er en tendens vi vil se forsterke seg i framtiden, ikke bare blant konfirmanforeldre, men også blant andre kirkemedlemmer, gjenstår å se. Samarbeid mellom menighetene på tvers av menighetsgrensene og kirkemedlemmers bruk av tilbud som gis av andre menigheter enn den de sokner til, viser at det er en oppmykning i holdningene til menighetsgrensene, i alle fall i byene. Den økte individualiseringen, med individuelle valg og preferanser, vil trolig gjøre det vanligere å bruke kirken på tvers av menighetsgrensene i framtiden.

Tonsenkoret er en av de aktivitetene i menigheten som trekker til seg folk fra andre menigheter både innenfor og utenfor Den norske kirke. En av dem som ikke sokner til Tonsen, forklarer sin tilknytning til menigheten på denne måten: "Korvirksomheten 'loset' meg inn til Tonsen, ellers hadde jeg nok ikke kommet dit. Korvirksomheten er en bakvei inn i miljøet for folk som enten hører til andre steder, eller som ikke er faste kirkegjengere."

Tabell 3: Alder. Prosent

	Dåpsforeldre	Konfirmantforeldre	Aktive
	N=37	N=37	N=194
-29 år	16	-	6
30-50 år	81	78	41
Over 50 år	3	22	53
Total	100	100	100

Unge voksne, de mellom 18 og 30, glimrer med sitt fravær. Bare 16 prosent av dåpsforeldrene og seks prosent av de kirkeaktive er under 30 år. At gruppen over 50 år ikke er større; skyldes utvalget. Hadde medlemmene i Y's Men's Club og deltakere fra onsdagstreffen vært med i utvalget, ville den aldersmessige fordelingen vært enda skjevare. Derimot er det vanskelig å forklare den lille andelen under 30 år med utvalgets sammensetning. Hvis en ser bort fra barne- og ungdomsarbeidet og den indirekte involveringen av foreldre i denne aldersgruppen, har Tonsen kirke i liten grad et tilbud rettet inn mot de mellom 18 og 30 år. På den annen side henger tilbud og etterspørsel i tett sammen kirkens arbeid, som på så mange andre områder i samfunnet. Det er vanskelig å stable et attraktivt tilbud på beina for denne gruppen voksne, og det er vanskelig å få oppslutning om kirkelige arrangementer fra dem. De er i en omskiftelig fase hvor geografisk mobilitet, utdanning og etablering preger livet i stor grad. Dette gjenspeiles både i kirkens tilbud og i alderen til dem som deltar på én eller flere aktiviteter i menigheten.

Holdninger til deltakelse i menigheten

Det ligger et forholdsvis stort potensial for deltakelse både i gudstjenesten og andre aktiviteter blant Tonsen menighets medlemmer. Et flertall i de tre kategoriene har svart at grunnen til at de sjelden eller aldri går på gudstjeneste, er at det bare har blitt slik (se tabell 4). At dåpsforeldre, konfirmantforeldre eller andre aktive i menigheten i liten grad kritiserer gudstjenesten, tilsier at det ikke er teologiske, liturgiske, psykologiske, sosiale eller praktiske hindringer i veien for å delta. Den beskjedne kritikken av gudstjenesten, som tross alt kommer fram, tolker jeg som uttrykk for to vilkår. For det første at en i liten grad har et forhold til gudstjenesten, og for det andre at en heller ikke ser på seg selv som en gudstjenestedeltaker. Selvforståelsen har betydning for de handlingsvalg vi gjør. Fordi selvforståelsen ikke innebærer at en ser på seg selv som kirkegjenger, oppsøker en heller ikke gudstjenesten oftere enn i forbindelse med noen bestemte dager i året eller begivenheter som overgangsritualene, julehøytiden og kanskje en familiegudstjeneste for enkelte småbarnsfamilier. Er det et mål for menigheten å øke gudstjenestedeltakelsen, er utfordringen for kirken å gi mange av kirkemedlemmene et forhold til gudstjenesten slik at de føler at den angår dem. Måten å vende den passive innstillingen til praktisk handling kan være å lage gudstjenester med utgangspunkt i bestemte anledninger.

Tabell 4: Hindringer for gudstjenestedeltakelse. Prosent

	Dåpsforeldre	Konfirmantforeldre	Aktive
	N=31	N=34	N=53
Tidspunktet passer dårlig	16	3	17
Jeg tror ikke på Gud	3	6	4
Jeg er uenig i kirkens budskap	3	6	-
Jeg føler meg ikke hjemme i kirken	26	6	11
Jeg liker ikke formen på gudstjenesten	7	6	8
Det har bare blitt slik	45	65	57
Flere avkrysninger	-	9	4
Sum	100	100	100

Ingen av de tre brukergruppene ønsker en pågående kirke. De ønsker ikke at kirken skal mase på dem med stadige innbydelser om å delta på kirkens arrangementer (se tabell 3). Like fullt ønsker flertallet i alle tre gruppene at Tonsen kirke skal ta kontakt pr. post bare det ikke skjer for ofte. Selv om de aktive i noe større grad enn dåps- og konfirmantforeldrene ønsker at Tonsen skal være mer offensiv overfor menighetsmedlemmene, er det også et flertallet blant de aktive for at kirken bare i noen grad skal henvende seg til medlemmene.

Holdningene til Tonsen stemmer godt med holdningene ellers i landet. Medlemmer av Den norske kirke vil ikke at kirken skal være for nærgående (Høeg, Hegstad, Winsnes 2000: 43). I likhet med Tonsen vil flertallet at kirken bare i noen grad skal henvende til medlemmene med oppfordring om å delta på arrangementer.

Tabell 5: Grad av direkte kontakt med menigheten pr. post. Prosent

	Dåpsforeldre	Konfirmantforeldre	Aktive
	N=37	N=37	N=192
Ikke i det hele tatt	-	8	3
I liten grad	35	27	6
I noen grad	49	60	58
I stor grad	16	5	24
I meget stor grad	-	-	9
Total	100	100	100

Flere av deltakerne i undersøkelsen har et ønske om å ta del i menighetsaktivitetene. Dette gjelder ikke bare de som allerede deltar på noe, men også dåps- og konfirmantforeldrene som ellers bare er noe engasjert i menigheten. Skulle det vise seg at interessen er reell, ville koret og søndagsskolen fått en stor prosentvis økning i antall deltakere (se tabell 6). Spesielt stor er interessen for musikalsk kirkeaktivitet. 60 prosent av utvalget kunne tenke seg å gå på konsert i kirken og 12 prosent kunne tenke seg å være med i kammerkolet. Skulle en positiv innstilling føre til deltakelse, ville koret nesten ha fordoblet antall medlemmer. Likedan ville kjøkkengjengen, som ordner kirkekaffe og bevertning til andre tilstelninger kunne fordobles. De fem bibelgruppen som allerede er i gang, ville kunnet bli utvidet med en sjette gruppe. Sorggruppen ville også kunnet blitt supplert med noen nye medlemmer.

Menighetens frivillig arbeid er i høy grad avhengig av finansiell støtte. De siste årsberetningene viser at menigheten samler inn en del midler, ikke bare gjennom krevende innsamlingsmetoder som Tonsenmessen og loppemarkedet, men også ved å henvende seg til

kirkens medlemmer via menighetsbladet. I 2000 og 2001 fikk menigheten inn henholdsvis 150.000,- og 110.000,- gjennom giroer i Tonsenbladet. At hver femte i undersøkelsen vil støtte menigheten økonomisk, viser at menigheten har potensial for inntekter basert på frivillige gaver.

Søndagsskolen har de siste årene opplevd god oppslutning. Behovet for flere medhjelpere og arrangører har meldt seg, noe som bla har kommet til uttrykk i flere årsmeldinger. Denne undersøkelsen viser at det er grunnlag for å skaffe flere frivillige medarbeidere i søndagsskolen.

På spørsmålet om en kunne tenke seg å delta på ulike aktiviteter i menighetens regi var det også mulig å oppgi andre aktiviteter/grupper enn de som var spesifisert i spørsmålet. 24 benyttet denne anledningen. To av dem svarer Y's Men's Club, to bønnegrupper, to samtalegruppe/bibelgruppe, to barnearbeid, én givertjeneste, én evangelisering og én bibelundervisning. De resterende kommenterer at de har vært mer aktive før, men at de av helsemessige eller andre årsaker ikke ser seg i stand til større deltakelse.

Alt i alt kan vi si at det ligger mange skjulte ressurser i Tonsen menighet. Hadde vi gått ut over dette utvalget og tatt for oss de som går på gudstjeneste, men som ikke benytter seg av noen av de tilbudene vi har fokusert på, ville vi muligens ha sett at interessen for å bidra med noe hadde vært enda større. Det samme kan vi kanskje si om de som er med på onsdagstreffet, i bibelgrupper, misjonsforeninger, Y's Men's Club, eller er mor eller far til en speider, for å nevne noen av de deltakergruppene som denne undersøkelsen ikke har henvendt seg til. Selv om det ikke uten videre er kontinuitet mellom "holdning" og "handling" ligger det uansett muligheter i Tonsen for engasjement og økonomiske bidrag til det menighetsbyggende arbeidet.

Tabell 6: Ønsket og reell deltakelse 2001. Prosent (N=270)

	Prosent	Antall	Reelle deltakere 2001
Gå på konsert	60	162	760
Gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet	21	56	-
Ha oppgaver ved Tonsenmessen	18	49	54
Være med i bibelgruppe	17	46	37
Samle inn lopper til loppemarked	16	44	43
Ordne til kirkecaffe	14	38	20
Synge i kor	12	33	18
Ha en samtale med prest/diakon/kateket	8	21	83
Være medhjelper på søndagsskolen	6	17	12
Delta i besøkstjeneste	4	12	15
Være med i sorggruppe	3	7	5
Jeg kan ikke tenke meg å være med i noen av de nevnte aktiviteter	16	42	-

Erfaringer med Tonsen menighet

Tabell 7: Erfaringer med Tonsen kirke. Prosent

	Dåpsforeldre N=21-31	Konfirmantforeldre N=21-34	Aktive N=123-170
Opplever at dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	97	91	77
Opplever julestemning i julehøytiden	63	67	71
Opplever trygghet	42	54	69
Får kunnskap om kristendommen	32	48	67
Treffer lokalmiljøet	36	42	68
Får åndelig føde/inspirasjon	31	36	62
Opplever kristent fellesskap	29	26	71
Opplever sosialt fellesskap	21	32	80
Får hjelp og trøst	19	29	45

Skal vi dømme ut fra dåps- og konfirmantforeldrenes respons, kan Tonsen kirke to ting veldig godt: De kan møte folk som oppsøker kirken for å motta kirkens tjenester i forbindelse med en livsfaseovergang som dåp og konfirmasjon, og de kan gjennomføre overgangsritualene på en verdig måte. Også de aktivitetskristne har erfart at Tonsen gjennomfører ritualene i forbindelse med død og liv på en verdig måte. Men dåps- og konfirmantforeldrene er i så måte enda mer positive i sine vurderinger.

Kirkens sentrale plass i norsk julefeiring har konsekvenser både for folks handlingsmønster i julen, som deltakelse i konserter og gudstjenester, og for julens emosjonelle aspekter. Tonsen kirke formidler en viktig side ved julen, nemlig julestemning. Uansett om en bruker kirkens gudstjenester ofte eller sjeldent, er det små variasjoner i andelen som opplever julestemning i Tonsen kirke.

Trygghet rangerer veldig høyt på listen over folks erfaringer med det som skjer i Tonsen kirke. Ca. halvparten av dåps- og konfirmantforeldrene og syv av ti aktivitetskristne sier at de opplever trygghet der. Rent psykologisk er opplevelsen trolig sammensatt av dimensjoner som følelsen av at en er i gode hender og utenfor fare. Trygghetsfølelsen kan ha mange røtter. De viktigste trygghetsframkallende faktorene ligger nok utenfor Tonsen lokalmenighet sin kontroll, men har heller sin forklaring i Den norske kirkes plass i det samfunnet. Majoriteten av befolkningen er medlem av Den norske kirke. Som deltaker i dette fellesskapet er en en del av et større kulturelt, religiøst og historisk fellesskap. Dette er viktige trygghetsetablerende faktorer. I tillegg kommer den rollen kirken spiller i individenes og familiefellesskapenes års- og livssyklus. At kirken har en diakonal profil og står for sosiale og religiøse verdier som mange slutter opp om, er også argumenter som taler for at folk føler kirken som formidler av trygghet. Tonsen menighets profil og omdømme i lokalsamfunnet vil selvfølgelig også spille inn. Spørsmålet i spørreskjemaet var ikke rettet mot kirken generelt, men mot Tonsen spesielt. Selv om jeg ikke vil betone de lokale faktorene for sterkt, vil selvfølgelig presten, staben og de frivilliges innsats, sammen med menighetens rykte, også kunne virke trygghetsskapende. En av svarerne som har krysset av for at hun har opplevd at Tonsen menighet gir trygghet, kommenterer på slutten av skjemaet kontinuiteten i det kirkelige fellesskapet: "Tror mennesker har behov for trygghet i et religiøst fellesskap som består gjennom alle tider i en

hverdag der andre fellesskap kan være ustabile (familie, barnehage, skole, arbeidsliv, venner).”

Involvering i kirkens liv skaper fellesskap både på det religiøse og på det sosiale plan. Ikke overraskende er det at de fleste av de aktivitetskristne opplever kristent og sosialt fellesskap i Tonsen. Det er på disse områdene forskjellene er størst mellom de aktivitetskristne og dåps- og konfirquantforeldrene. Også i forhold til erfaring med hjelp og trøst fra Tonsen menighet ser vi hvordan graden av involvering virker inn på erfaringsgrunnlaget. Nesten halvparten av de aktivitetskristne har fått hjelp og trøst fra menigheten, mens langt færre konfirquant- og dåpsforeldrene (29 prosent av konfirquantforeldrene og 19 prosent av dåpsforeldrene) har erfart menighetens støtte. Konfirquantforeldrene, som jevnt over har vært involvert i kirkens gudstjenestetilv og andre arrangementer i større grad enn dåpsforeldrene, har også i større grad enn disse erfart at kirken gir hjelp og trøst.

Forventninger til Tonsen menighet

Tabell 8: Forventninger til Tonsen kirke. Prosent

	Dåpsforeldre N=28-32	Konfirquantforeldre N=31-36	Aktive N=165-180
At dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte	97	97	99
Oppleve julestemning i julehøytiden	90	94	92
Oppleve trygghet	82	94	95
Få hjelp og trøst	86	94	91
Få kunnskap om kristendommen	79	79	90
Få åndelig føde/inspirasjon	76	78	91
Oppleve kristent fellesskap	69	68	90
Oppleve sosialt fellesskap	61	58	91
Treffe lokalmiljøet	53	58	81

Det er langt flere som forventer at kirken skal kunne bidra med religiøse og sosiale verdier, enn dem som har faktisk erfaring med dette. Det kan forklares med at kirken har ambisjoner om å være og av mange oppleves som en aktiv formidler av sosiale og religiøse verdier. På tross av liten kontinuitet mellom forventninger og erfaringer viser rangeringen at det er de samme verdiene som får høyest skår både på erfarings- og forventningssiden. Blant de aktive brukerne av Tonsen kirke er det så å si en unison oppfatning at en kan forvente at Tonsen kirke forretter overgangsritualene på en verdig måte, at en får oppleve julestemning i julehøytiden, trygghet og får hjelp og trøst i menigheten hvis en skulle trenge det.

Holdninger til kirkens ressursbruk

Tabell 9: Menighetens oppfatninger av hva som er meget viktig eller viktig at Tonsen kirken skal bruke ressurser på. Prosent

	Dåpsforeldre	Konfirmantforeldre	Aktive
	N=34-36	N=30-32	N=165-184
At man driver kirkelige aktiviteter for barn og ungdom	86	91	98
At man hjelper syke og gamle	94	93	93
At man underviser i kristen tro og lære	79	80	93
At man samarbeider med skole og barnehage	67	81	93
At man holder gudstjeneste hver søndag	60	68	86
At man driver hjelpeinnsats ved hungersnød og naturkatastrofer	78	57	79
At man holder konserter i kirken	67	75	68
At man støtter misjonsarbeid i andre land	34	30	78
At man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning	71	63	59
At man arrangerer samlivskurs	44	23	61

På tross av variasjoner mellom de kirkeaktive og dåps- og konfirmantforeldrene er det stor enighet i de tre gruppene om hva Tonsen menighet skal være for sine medlemmer. Tonsen menighet skal ha en sterkt diakonal og pedagogisk profil. Innenfor disse feltene skal det drives menighetsarbeid med vekt på å hjelpe syke og gamle, og drive kirkelige aktiviteter for barn og ungdom i tillegg til å samarbeide med skole og barnehage.

Det er et behov for å få mer kunnskap om kristendommen i Tonsen menighet. Et klart flertall i alle tre gruppene vil at Tonsen skal satse på å undervise i kristen tro og lære. Ser vi tilbake på forventningene til menigheten, fant vi at en stor andel av dåps- og konfirmantforeldrene, i tillegg til de kirkeaktive, forventer av kirken skal formidle kunnskap. Mange dåps- og konfirmantforeldre sier at de har erfart å få kunnskap om kristendommen i Tonsen kirke. Kunnskap om kristendommen er også ett av to områdene samtlige konfirmantforeldre er enige om at kirken skal gi ungdommen under konfirmasjonsforberedelsene.

Musikalsk virksomhet i kirken appellerer til Tonsen menighet. Mange konfirmantforeldre vil at kirken skal være en aktiv formidler av musikk – to av tre synes konserter i kirken er et område som det er meget viktig eller viktig at kirken skal bruke ressurser på. At mange i menigheten er opptatt av den kirkelige musikalske virksomheten har vi også sett i andre sammenhenger. Blant de aktivitetene flest er villig til å slutte opp om får konserter størst oppslutning. Det gjelder ikke bare dåps- og konfirmantforeldrene, men også de kirkeaktive. Likeledes har vi sett at flere konfirmant- og dåpsforeldre samt kirkeaktive ønsker å synge i kor.

Dåpsforeldrene skiller seg noe ut i forhold til de andre gruppene. De er mer opptatt av at kirken skal drive hjelpeinnsats ved hungersnød og naturkatastrofer enn konfirmantforeldrene og de kirkeaktive. De kirkeaktive på sin side synes det er viktig at kirken bruker ressurser på

gudstjenester. Som vi så, går majoriteten av de kirkeaktive en gang i måneden eller oftere i kirken. Det er derfor ikke overraskende at denne gruppen i større grad enn dåps- og konfirmanforeldrene prioriterer den gudstjenestelige virksomheten. Nesten ni av ti aktive synes det er viktig at Tonsen menighet holder gudstjenester i kirken hver søndag (se tabell 9).

Tilhørighet til menigheten

Tabell 10: Tilhørighet til Tonsen kirke. Prosent

	Dåpsforeldre (N=35)	Konfirmanforeldre (N=37)	Aktive (N=193)
Ingen tilhørighet	23	14	1
Noe tilhørighet	71	76	36
Sterk tilhørighet	6	11	63
Total	100	100	100

Det er en sammenheng mellom graden av tilhørighet og det å være engasjerte i menigheten. Utvalget deler seg i to, de som kjenner noe tilhørighet, og de som kjenner sterk tilhørighet. De som har vært aktive ut over deltakelse i livs- og dødsritualene og konserter, kjenner den sterkeste tilhørigheten. Blant de aktivetskristne svarer to av tre at tilhørigheten er sterk. Få i de andre gruppene gir uttrykk for det samme. Det er verdt å merke seg at på tross av at dåps- og konfirmanforeldrene bare i noen grad er noe engasjert i menigheten, føler så mange som syv av ti av dem noe tilhørighet til Tonsen kirke.

Hva skal kirken være for dåps- og konfirmanforeldrene og de kirkeaktive?

Avslutningsvis vil jeg si noe om de tre gruppenes relasjon til Tonsen menighet når det gjelder deres forhold til kirkens tjenester og til kirken som et potensielt og erfart fellesskap.

I Tonsen menighet er det en utbredt holdning at kirken skal være et sosialt og religiøst fellesskap. Selv om mange av dåps- og konfirmanforeldrene selv ikke har erfart et slikt fellesskap forventes det at kirken skal være nettopp dette. De aktivetskristnes tanke om hva kirke og menighet er, med vekt på et sosialt og religiøst fellesskap, har større kontinuitet i erfaringene. Langt på vei er det overensstemmelse hos denne gruppen mellom den sterke vektlegging av fellesskap og fellesskapsdannelse, og hva de faktisk har erfart at Tonsen menighet er. De forskjellige brukerne av kirken har ganske ulike relasjoner til kirken. Generelt sett kan vi si at de aktivetskristne er opptatt av at kirken skal danne et fellesskap, mens dåps- og konfirmanforeldrene i hovedsak vil være brukere av fellesskapets tjenester, i situasjoner når de trenger eller ønsker å benytte disse tjenestene, eller være med å realisere tjenestene ved å gi økonomiske bidrag eller ved å betale for tjenestene som f.eks. ved kirkekonserter.

En viktig side ved kirkens identitet har alltid vært å danne et fellesskap av troende. Kirkens teologiske syn på hva det vil si å være kirke, er et fellesskap av alle de som har mottatt Den Hellige Ånd i dåpen (Ef.4,4). Gjennom forkynnelsen og sakramentene etableres fellesskapet av og vedlikeholdes av Den Hellige Ånd. Fellesskapet av troende har en viktig oppgave med å bygge opp hver enkelt og gi individet den støtten det trenger for å leve som en tjener for Kristus. Uten et fellesskap vil det være vanskelig å leve som en kristen. Sett fra kirkens tenkning om sin egen betydning og funksjon som en sosial institusjon, vil ikke menigheten kunne fungere uten at individene i noen utstrekning knytter seg sosialt og følelsesmessig til dette fellesskapet. Pluraliseringen med differensiering og spesialisering innenfor alle sektorer

driver fram en økende sentrering omkring individet. Hvem en vil være sammen med og hvem en vil dele sine verdier med er gjenstand for individuelle valg. Like fullt er det helt nødvendig for hver og en å finne støtte for sine vurderinger. Ved å ha en vennekrets, en familie, et nærmiljø, en menighet eller en eller annen form for sosial gruppe som deler ens verdigrunnlag vil vurderingene finne et sosialt grunnlag. Samhandling med andre mennesker gir handlinger og holdninger plausibilitet som på den måten gjøre dem trolige, fornuftige og rimelige (Berger og Luckmann 1987).

Det er de diakonale, pedagogiske og musikalske sidene ved kirken som appellerer mest til dåps- og konfirmantforeldrene. Dåps- og konfirmasjonsforeldrene ønsker seg en kirke med vekt på andre former for formidling enn den som skjer ved den ordinære gudstjenesten. Kirkens tradisjonelle forkynnelse har i stor grad vært ordbasert med preken og andakt som vesentlige midler, sammen med salmesangen. De tradisjonelle kirkelige oppgavene appellerer i liten grad til flertallet hos disse gruppene. Dåps- og konfirmantforeldrene vil at kirken skal bruke ressurser på det musikalske og den ordløse forkynnelsen, i tillegg til undervisning. Kirken skal holde åpent utenom gudstjenestene, med mulighet for stillhet, bønn og lystenning i tillegg til å holde konserter og å undervise. Videre ønsker man at kirken skal satse mer ressurser på kunnskapsformidling. Ut fra disse dataene kan vi si at kirken forvalter verdier som mange, på tross av ulik grad av involvering, støtter opp om. Det oppleves trygt å være en del av kirkens kollektive og transcendent forankrede verdifelleskap. På områdene livssyklusritualene, jul, musikk (kor og konserter), diakonalt og pedagogisk arbeid er kirken en viktig ressurs for mening. Den formidler kontinuitet med tidligere tider og bekrefter grunnleggende verdier som mange fortsatt ønsker å ha som ramme rundt sitt liv.

Kirkemedlemmenes vektleggingen av barne- og ungdomsarbeid, hjelp til syke og gamle, undervisning og konsertvirksomhet, må tolkes dit hen at kirken må tenke langs flere linjer enn gudstjenestevirksomhet hvis den skal møte de ulike medlemmene. Dette tegner et bilde av en kirke som må leve nært medlemmens ønsker og behov, og differensiere sitt tilbud for å imøtekomme deres ulike interesser, smak og kultur. Brukerens personlige opplevelse og egne vurderinger av forholdet til kirken og kirkens tjenester veier tungt, og er trolig avgjørende for om de vil etterspørre kirkens tjenester nå og i framtiden. Hvor vidt kirken anses som er ressurs vil være utslagsgivende for bruken av kirken.

Det moderne tjenestesamfunnet preges av en konsumentkultur sentrert omkring individuelle valg, noe som har forandret så vel vilkårene for de religiøse institusjonene som individenes forhold til dem (Berger 1974). I et individualisert og pluralistisk samfunn som det norske, der individene velger sine handlinger og stort sett begrunner dem på individuelt grunnlag, er det ikke fremmed for mange å betrakte også kirkens tilbud som en konsumentvare på like linje med andre varer. Det vil si at kirkens tjenester langt på vei vurderes ut fra ønsker og behov, så vel som tilgjengelighet og kvalitet. Kvalitetsbedømmingen av tjenesten er forankret i brukernes individuelle behov, forventinger og subjektive opplevelse (Pettersson 2000: 68).

Den protestantiske kirken har i møte med moderniteten langt på vei tilpasset seg den omkringliggende kulturen og samfunnsutviklingen. Sett ut fra de tjenestene kirken tilbyr, måten gudstjenesten, diakonien og undervisningen er langt opp, finner vi tydelige spor av en kirke som legger vekt på å møte sin tid og dermed også folks ønsker og behov. Utviklingen innebærer en økende markedsorientering både fra de religiøse institusjonenes og fra brukernes side (Berger 1974). Markedsorienteringen finner vi i kirkens bruk av markedsføring, feiring av ulike typer gudstjenester f. eks. sørgegudstjenester og minnegudstjenester, menighetskurs og skoler, hyggetreff for eldre, kirkelige aktiviteter i forbindelse med skolefritidsordningen,

småbarnstreff for hjemmeværende mødre og fedre osv. De ansatte i menighetene bygger også opp sin kompetanse orientert mot den hverdagen de utfører sine tjenester i. Presteforeningen etterkommer prestenes behov ved å utvikle egnede utdanningstilbud for sin tjenestegruppe her i blant kurs i ungdomsarbeid og samtale med par.

Kirken som religiøs institusjon orienterer seg vanligvis ikke mot sine brukere, men har sin identitet i ordet og forkynnelsen. Dette innebærer at den fordyper seg i skriften samtidig som den leter etter ulike måter å formidle budskapet på. Enhver tjenesteorganisasjon retter seg inn mot brukernes eller kundenes ønsker og behov. Er det riktig at menighetene skal tilegne seg en slik tjenesteorientert logikk, basert på brukernes subjektive forventinger og opplevelser? Mitt svar er at kirken langt på vei er tjent med å rette seg etter brukernes særskilte behov. Ved et differensiert tilbud med vekt på ulike former for tjenester, så vel som ulike former for religiøse fellesskap – gudstjenestefellesskap, musikkfellesskap, tror jeg kirken vil kunne møte flere enn de spesielt interesserte. En slik tankegang vil ikke nødvendigvis undergrave de frivillige i menigheten og deres betydning. En kirke som tenker med utgangspunkt i pluralismen, vil kunne skape flere alternative former for fellesskap enn det tradisjonelle gudstjenestefellesskapet og gjøre kristendommen mer relevant i den offentlige sfæren. Den utbredte opplevelsen av trygghet i kirken og mange kirkemedlemmers tilhørighet til kirken er et godt grunnlag for å utvide og differensiere det kirkelige fellesskapet.

Litteraturliste

Artikkel i *Akers Avis* 24. september 1976.

Artikkel i *Aftenposten* 25. august 1970.

Bäckström, Anders 1997. *Livsåskådning och kyrkobyggnad. En studie i attityder i Göteborg och Malmö*. Uppsala: Svenska kyrkans forskningsråd. (Tro och tanke 1997: 4)

Benterud, Arne 2001: *Tonsen kirke 40 år*. Notat fra Tonsen menighet

Benterud, Arne 2001: *Tonsen kirke 40 år: Glimt fra 70-årene*. Notat fra Tonsen menighet

Benterud, Arne 2001: *Tonsen kirke 40 år: Kirken med de mange rom*. Notat fra Tonsen menighet.

Berger, Peter L. 1974. *Religion, samfund og virkelighed. Elementer til en sociologisk religionsteori*. København: Lindhardt & Ringhof (Publisert første gang på engelsk i 1967)

Berger, Peter L. & Thomas Luckmann 1987. *Den samfundsskabte virkelighed. En videnssociologisk afhandling*. København: Lindhardt & Ringhof (Publisert første gang på engelsk 1966)

Bibelen 1978. *Den hellige skrift Bibelen. Det gamle og Det nye testamente*. Oslo: Det Norske Bibelselskap.

Høeg, Ida Marie, Harald Hegstad & Ole Gunnar Winsnes 2000. *Folkekirke 2000. En spørreundersøkelse blant medlemmer av Den norske kirke*. Oslo: KIFO.

Høeg, Ida Marie 2001. "Bare til fest? Kirkemedlemmers forhold til gudstjenesten" i Ole Gunnar Winsnes (red.) *Tallenes tale 2000. Perspektiver på statistikk og kirke*. Tapir: Trondheim.

Høeg, Ida Marie 2001. Dåpen som overgangsrite. En analyse av dåpens kirkelige og private riter. *Prismet* nr. 2 2001.

Jacobsen, Roy 1991. *Seierherrene*. Oslo: Cappelens forlag.

Pettersson, Per 2000. *Kvalitet i livslånga tjänsterelationer. Svenska kyrkan ur tjänsteteoretiskt och religionssociologiskt perspektiv*. Stockholm: Per Pettersson og Verbum Förlag AB. (Karlstad University Studies 2000:3)

Stig borettslag 1951-2001. Oslo: USBL

Borettslaget vårt gjennom 40 år 1956-1996. 1996 Oslo: Tonsenjordet borettslag.

Årsmelding 2000 Tonsen menighet. 2000 Oslo: Tonsen.

Kjære deltaker

Oslo, februar 2002

Brukerundersøkelse Tonsen kirke

Stiftelsen Kirkeforskning gjennomfører på oppdrag fra Tonsen kirke en brukerundersøkelse blant medlemmer av Den norske kirke, bosatt i Tonsen menighet. Hensikten med undersøkelsen er å få fram erfaringer og forventninger i møte med Tonsen kirke. Ved å få dokumentert medlemmenes oppfatninger, vil de ansatte og frivillige medarbeidere kunne få hjelp til å utforme et tilbud som tar hensyn til folks ønsker. Det er derfor til stor nytte for arbeidet i Tonsen kirke at du fyller ut dette spørreskjemaet.

Det er kun den personen spørreskjemaet er adressert til som skal fylle ut skjemaet, ingen andre i husstanden.

De fleste spørsmålene besvares ved å sette kryss i én rute ved hvert enkelt spørsmål. Ved spørsmål der svarene skal merkes av med flere kryss, er dette oppgitt i spørsmålsteksten.

I et spørreskjema er det ikke alltid mulig å gi nøyaktig uttrykk for hva en mener. Svar derfor ut fra det du synes passer best. Har du noen kommentarer til spørreskjemaet eller noe du vil tilføye, kan du gjøre det på anmerket sted på siste side eller bruke et eget ark.

Svarene du gir vil bli behandlet strengt fortrolig. Løpenummeret bak på skjemaet blir kun benyttet til å registrere mottak av skjema. Når vi har registrert dette nummeret fra det skjemaet du har returnert, blir du slettet fra adresselisten. Du får da ikke flere henvendelser fra oss. Resultater fra undersøkelsen vil bli offentliggjort på en slik måte at det er umulig å identifisere enkeltpersoner.

Det inngår to purringer i undersøkelsen.

Det er frivillig å delta i undersøkelsen og å svare på hvert enkelt spørsmål.

Har du spørsmål til undersøkelsen må du gjerne ringe Ida Marie Høeg (KIFO) på telefon 23 33 47 26.

På forhånd takk for hjelpen.

Med vennlig hilsen

Ida Marie Høeg
Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO)

Brukerundersøkelse Tonsen kirke

1. Er du...

Sett ett kryss

Mann..... ☐ 1
Kvinne..... ☐ 2

2. Hvor gammel er du...

Sett ett kryss

Mellom 18 og 29..... ☐ 1
Mellom 30 og 50..... ☐ 2
Over 50..... ☐ 3

3. Er du oppvokst ...

Sett ett kryss

I Tonsen-området..... ☐ 1
Ikke på Tonsen, men i Oslo..... ☐ 2
Andre steder..... ☐ 3

4. Er du medlem av Den norske kirke?

Sett ett kryss

Ja..... ☐ 1
Nei..... ☐ 2

5. Bor du i Tonsen menighet?

Sett ett kryss

Ja..... ☐ 1
Nei, jeg bor i en annen
menighet..... ☐ 2

6. Kjenner du noen som sitter i menighetsrådet?

Sett ett kryss

Ja..... ☐ 1
Nei..... ☐ 2
Vet ikke..... ☐ 3

7. Leser du menighetsbladet?

Sett ett kryss

Hver gang..... ☐ 1
Så godt som hver gang..... ☐ 2
Av og til..... ☐ 3
Aldri..... ☐ 4
Jeg får ikke menighetsbladet..... ☐ 5

8. I hvilken grad føler du tilhørighet til Tonsen kirke?

Sett ett kryss

Ingen tilhørighet..... ☐ 1
Noe tilhørighet..... ☐ 2
Sterk tilhørighet..... ☐ 3

9. I hvilken grad synes du at Tonsen kirke skal ta direkte kontakt (pr. post) med folk som bor i menigheten for å innby dem til å delta på kirkens arrangementer?

Sett ett kryss

Ikke i det hele tatt..... ☐ 1
I liten grad..... ☐ 2
I noen grad..... ☐ 3
I stor grad..... ☐ 4
I meget stor grad..... ☐ 5

10. Har du vært på gudstjeneste i Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med...

Her kan du sette flere kryss

Dåp.....	☐ 1
Konfirmasjon.....	☐ 2
Bryllup.....	☐ 3
Begravelse.....	☐ 4
Julehøytiden.....	☐ 5
Påske/pinse.....	☐ 6
Familiegudstjeneste.....	☐ 7
Speidergudstjeneste.....	☐ 8
Allehelgensdag.....	☐ 9
Vanlig søndag.....	☐ 10
Jeg har ikke vært på gudstjeneste i Tonsen i løpet av de siste 12 måneder.....	☐ 11

11. Har du vært i kontakt med Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med...

Her kan du sette flere kryss

Konserter.....	☐ 1
Loppemarked.....	☐ 2
Tonsenmessen.....	☐ 3
Onsdagstreff.....	☐ 4
Trilletreff.....	☐ 5
Speiderarrangement.....	☐ 6
Dåpen til min datter/sønn.....	☐ 7
Konfirmasjonen til min datter/sønn.....	☐ 8
Sorggruppe.....	☐ 9
Besøktjeneste.....	☐ 10
Utdeling av Tonsenbladet.....	☐ 11
Kammerkoret.....	☐ 12
Øvelser/gudstjenester med Småsangerne (barnekor).....	☐ 13
Aktiviteter for barn (søndagsskole, barnehelg, juletreffest, adventsverksted. osv.).....	☐ 14
Aktiviteter for ungdom (ten-sing).....	☐ 15
Møter/foreningsaktiviteter (inkl. råd/utvalg).....	☐ 16
Tilstelning av kirkekaffe.....	☐ 17
Samtale med prest/diakon/kateket.....	☐ 18
Jeg har ikke vært i kontakt med Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med noe arrangement/aktivitet.....	☐ 19

12. Hvor ofte er du til stede ved gudstjenester eller andre religiøse møter i Tonsen kirke? (Regn ikke med bryllup, begravelse, dåp eller liknende)

Sett ett kryss

Hver uke eller nesten hver uke.....	☐ 1
Noen ganger i måneden.....	☐ 2
Omtrent en gang i måneden.....	☐ 3
Noen ganger i året.....	☐ 4
Sjeldnere.....	☐ 5
Aldri.....	☐ 6

13. Hvis du er sjelden eller aldri på gudstjeneste, hva er det som hindrer deg i å gå?

Sett ett kryss

Tidspunktet passer dårlig.....	☐ 1
Jeg tror ikke på Gud.....	☐ 2
Jeg er uenig i kirkens budskap.....	☐ 3
Jeg føler meg ikke hjemme i kirken.....	☐ 4
Jeg liker ikke formen på gudstjenesten.....	☐ 5
Det har bare blitt slik.....	☐ 6

14. Kunne du tenke deg å ...

Her kan du sette flere kryss

Gå på konsert.....	☐ 1
Synge i kor.....	☐ 2
Samle inn lopper til loppemarked.....	☐ 3
Ha oppgaver ved Tonsenmessen.....	☐ 4
Ordne til kirkekaffe.....	☐ 5
Gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet.....	☐ 6
Delta i besøkstjenesten.....	☐ 7
Være medhjelper på søndagsskolen.....	☐ 8
Ha en samtale med prest/kateket/diakon.....	☐ 9
Være med i bibelgruppe.....	☐ 10
Være med i sorggruppe.....	☐ 11
Jeg kan ikke tenke meg å delta i noen av de nevnte aktiviteter/grupper.....	☐ 12
- Andre aktiviteter/grupper jeg kunne tenke meg å engasjere meg i (spesifiser):
-

15. Er Tonsen kirke et sted der du ...

Sett ett kryss pr. linje

	Ja	Nei
Treffer lokalmiljøet på Tonsen.....	☐ 1	☐ 2
Opplever sosialt fellesskap.....	☐ 1	☐ 2
Får kunnskap om kristendommen.....	☐ 1	☐ 2
Får åndelig føde/inspirasjon.....	☐ 1	☐ 2
Opplever trygghet.....	☐ 1	☐ 2
Opplever kristent fellesskap.....	☐ 1	☐ 2
Opplever at dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte.....	☐ 1	☐ 2
Opplever julestemning i julehøytiden.....	☐ 1	☐ 2
Får hjelp og trøst.....	☐ 1	☐ 2

Andre erfaringer: _____

16. Tonsen kirke har begrensede ressurser. Synes du at det er viktig eller uviktig å bruke ressurser på følgende?

Sett ett kryss pr. linje

Meget viktig

Viktig

Verken viktig eller uviktig

Ikke viktig

Ikke viktig i det hele tatt

At man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man hjelper syke og gamle

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man holder konserter i kirken

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man driver kirkelige aktiviteter for barn og ungdom

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man holder gudstjeneste hver søndag

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man arrangerer samlivskurs

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man samarbeider med skole og barnehage

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man underviser

i kristen tro og lære

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man driver hjelpeinnsats

ved hungersnød og naturkatastrofer ..

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man støtter misjonsarbeid i

andre land

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Er det noen andre områder eller aktiviteter du synes kirken skal bruke ressurser på?
(spesifiser)

17. Forventer du at Tonsen kirke skal være et sted...

Sett ett kryss pr. linje

Ja

Nei

Der du kan treffe lokalmiljøet

☐ 1 ☐ 2

Der du kan oppleve sosialt fellesskap

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få kunnskap om kristendommen

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få åndelig føde/inspirasjon

☐ 1 ☐ 2

Der du kan oppleve kristent fellesskap

☐ 1 ☐ 2

Der du kan oppleve trygghet

☐ 1 ☐ 2

Hvor dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet

på en verdig og høytidelig måte

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få julestemning i julehøytiden

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få hjelp og trøst i en vanskelig livssituasjon

☐ 1 ☐ 2

Andre forventninger:

18. Hvilket utsagn opplever du som mest dekkende for deg selv?

Sett ett kryss

Jeg regner meg som bekjennende kristen

☐ 1

Jeg regner meg som kristen, men ikke bekjennende kristen

☐ 2

Jeg har en tro, men regner meg ikke som kristen

☐ 3

Jeg tilhører en annen religion enn kristendommen

☐ 4

Jeg har ingen religiøs tro

☐ 5

Vet ikke

☐ 6

Har du noen kommentarer til spørreskjemaet eller noe du vil tilføye kan du gjøre det her:

Brukerundersøkelse Tonsen kirke

1. Er du...

Sett ett kryss

Mann..... ☐ 1
Kvinne..... ☐ 2

2. Hvor gammel er du...

Sett ett kryss

Mellom 18 og 29 ☐ 1
Mellom 30 og 50 ☐ 2
Over 50 ☐ 3

3. Er du oppvokst ...

Sett ett kryss

I Tonsen-området ☐ 1
Ikke på Tonsen, men i Oslo..... ☐ 2
Andre steder ☐ 3

4. Er du medlem av Den norske kirke?

Sett ett kryss

Ja..... ☐ 1
Nei..... ☐ 2

5. Bor du i Tonsen menighet?

Sett ett kryss

Ja..... ☐ 1
Nei, jeg bor i en annen
menighet..... ☐ 2

6. Kjenner du noen som sitter i menighetsrådet?

Sett ett kryss

Ja ☐ 1
Nei ☐ 2
Vet ikke..... ☐ 3

7. Leser du menighetsbladet?

Sett ett kryss

Hver gang ☐ 1
Så godt som hver gang..... ☐ 2
Av og til..... ☐ 3
Aldri ☐ 4
Jeg får ikke menighetsbladet..... ☐ 5

8. I hvilken grad føler du tilhørighet til Tonsen kirke?

Sett ett kryss

Ingen tilhørighet..... ☐ 1
Noe tilhørighet..... ☐ 2
Sterk tilhørighet..... ☐ 3

9. I hvilken grad synes du at Tonsen kirke skal ta direkte kontakt (pr. post) med folk som bor i menigheten for å innby dem til å delta på kirkens arrangementer?

Sett ett kryss

Ikke i det hele tatt..... ☐ 1
I liten grad..... ☐ 2
I noen grad..... ☐ 3
I stor grad..... ☐ 4
I meget stor grad..... ☐ 5

10. Har du vært på gudstjeneste i Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med...

Her kan du sette flere kryss

Dåp.....	☐ 1
Konfirmasjon.....	☐ 2
Bryllup.....	☐ 3
Begravelse.....	☐ 4
Julehøytiden.....	☐ 5
Påske/pinse.....	☐ 6
Familiegudstjeneste.....	☐ 7
Speidergudstjeneste.....	☐ 8
Allehelgensdag.....	☐ 9
Vanlig søndag.....	☐ 10
Jeg har ikke vært på gudstjeneste i Tonsen i løpet av de siste 12 måneder.....	☐ 11

11. Har du vært i kontakt med Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med...

Her kan du sette flere kryss

Konsserter.....	☐ 1
Loppemarked.....	☐ 2
Tonsenmessen.....	☐ 3
Onsdagstreff.....	☐ 4
Trilletreff.....	☐ 5
Speiderarrangement.....	☐ 6
Dåpen til min datter/sønn.....	☐ 7
Konfirmasjonen til min datter/sønn.....	☐ 8
Sorggruppe.....	☐ 9
Besøkstjeneste.....	☐ 10
Utdeling av Tonsenbladet.....	☐ 11
Kammerkoret.....	☐ 12
Øvelser/gudstjenester med Småsangerne (barnekor).....	☐ 13
Aktiviteter for barn (søndagsskole, barnehelg, juletreffest, adventsverksted. osv.).....	☐ 14
Aktiviteter for ungdom (ten-sing).....	☐ 15
Møter/foreningsaktiviteter (inkl. råd/utvalg).....	☐ 16
Tilstelning av kirkekaffe.....	☐ 17
Samtale med prest/diakon/kateket.....	☐ 18
Jeg har ikke vært i kontakt med Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med noe arrangement/aktivitet.....	☐ 19

12. Hvor ofte er du til stede ved gudstjenester eller andre religiøse møter i Tonsen kirke? (Regn ikke med bryllup, begravelse, dåp eller liknende)

Sett ett kryss

Hver uke eller nesten hver uke.....	☐ 1
Noen ganger i måneden.....	☐ 2
Omtrent en gang i måneden.....	☐ 3
Noen ganger i året.....	☐ 4
Sjeldnere.....	☐ 5
Aldri.....	☐ 6

13. Hvis du er sjelden eller aldri på gudstjeneste, hva er det som hindrer deg i å gå?

Sett ett kryss

Tidspunktet passer dårlig.....	☐ 1
Jeg tror ikke på Gud.....	☐ 2
Jeg er uenig i kirkens budskap.....	☐ 3
Jeg føler meg ikke hjemme i kirken.....	☐ 4
Jeg liker ikke formen på gudstjenesten.....	☐ 5
Det har bare blitt slik.....	☐ 6

14. Kunne du tenke deg å ...

Her kan du sette flere kryss

Gå på konsert.....	☐ 1
Synge i kor.....	☐ 2
Samle inn lopper til loppemarked.....	☐ 3
Ha oppgaver ved Tonsenmessen.....	☐ 4
Ordne til kirkekaffe.....	☐ 5
Gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet.....	☐ 6
Delta i besøkstjenesten.....	☐ 7
Være medhjelper på søndagsskolen.....	☐ 8
Ha en samtale med prest/kateket/diakon.....	☐ 9
Være med i bibelgruppe.....	☐ 10
Være med i sorggruppe.....	☐ 11
Jeg kan ikke tenke meg å delta i noen av de nevnte aktiviteter/grupper.....	☐ 12
- Andre aktiviteter/grupper jeg kunne tenke meg å engasjere meg i (spesifiser):
- _____

15. Er Tonsen kirke et sted der du ...

Sett ett kryss pr. linje

	Ja	Nei
Treffer lokalmiljøet på Tonsen.....	☐ 1	☐ 2
Opplever sosialt fellesskap.....	☐ 1	☐ 2
Får kunnskap om kristendommen.....	☐ 1	☐ 2
Får åndelig føde/inspirasjon.....	☐ 1	☐ 2
Opplever trygghet.....	☐ 1	☐ 2
Opplever kristent fellesskap.....	☐ 1	☐ 2
Opplever at dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte.....	☐ 1	☐ 2
Opplever julestemning i julehøytiden.....	☐ 1	☐ 2
Får hjelp og trøst.....	☐ 1	☐ 2

Andre erfaringer: _____

16. Tonsen kirke har begrensede ressurser. Synes du at det er viktig eller uviktig å bruke ressurser på følgende?

Sett ett kryss pr. linje

Meget viktig

Viktig

Verken viktig eller uviktig

Ikke viktig

Ikke viktig i det hele tatt

At man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man hjelper syke og gamle

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man holder konserter i kirken

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man driver kirkelige aktiviteter for barn og ungdom

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man holder gudstjeneste hver søndag

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man arrangerer samlivskurs

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man samarbeider med skole og barnehage

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man underviser

i kristen tro og lære

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man driver hjelpeinnsats

ved hungersnød og naturkatastrofer ..

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

At man støtter misjonsarbeid i andre land

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Er det noen andre områder eller aktiviteter du synes kirken skal bruke ressurser på? (spesifiser)

17. Forventer du at Tonsen kirke skal være et sted...

Sett ett kryss pr. linje

Ja

Nei

Der du kan treffe lokalmiljøet

☐ 1 ☐ 2

Der du kan oppleve sosialt fellesskap

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få kunnskap om kristendommen

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få åndelig føde/inspirasjon

☐ 1 ☐ 2

Der du kan oppleve kristent fellesskap

☐ 1 ☐ 2

Der du kan oppleve trygghet

☐ 1 ☐ 2

Hvor dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig og høytidelig måte

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få julestemning i julehøytiden

☐ 1 ☐ 2

Der du kan få hjelp og trøst i en vanskelig livssituasjon

☐ 1 ☐ 2

Andre forventninger:

18. Hvilket utsagn opplever du som mest dekkende for deg selv?

Sett ett kryss

Jeg regner meg som bekjennende kristen

☐ 1

Jeg regner meg som kristen, men ikke bekjennende kristen

☐ 2

Jeg har en tro, men regner meg ikke som kristen

☐ 3

Jeg tilhører en annen religion enn kristendommen

☐ 4

Jeg har ingen religiøs tro

☐ 5

Vet ikke

☐ 6

19. Hvordan opplevde du møtet med Tonsen kirke da ditt barn skulle døpes?

Sett ett kryss

- Meget positivt..... ☐ 1
Positivt..... ☐ 2
Ganske positivt..... ☐ 3
Lite positivt..... ☐ 4
Negativt..... ☐ 5

20. Hvilken av disse beskrivelsene synes du er dekkende for prestens væremåte under dåpssamtalen (samtalen med presten før barnet skal døpes)?

Sett ett kryss

- Imøtekommende..... ☐ 1
Interessert..... ☐ 2
Påtrengende..... ☐ 3
Kravstor..... ☐ 4
Uinteressert..... ☐ 5
Ingen av delene..... ☐ 6

21. Ta stilling til om du er enig eller uenig i de følgende utsagnene om hva dåpssamtalen skal dreie seg om...

Sett ett kryss pr. linje

- | | Sterkt
enig | Enig | Verken enig
eller uenig | Uenig | Sterkt
uenig |
|--|----------------------------|----------------------------|------------------------------------|----------------------------|----------------------------|
| Kirkens forståelse av dåpen..... | ☐ 1 | ☐ 2 | ☐ 3 | ☐ 4 | ☐ 5 |
| Foreldrenes forhold til
kristen tro og tradisjon..... | ☐ 1 | ☐ 2 | ☐ 3 | ☐ 4 | ☐ 5 |
| Hva som rent praktisk skal skje
i kirken under dåpsgudstjenesten..... | ☐ 1 | ☐ 2 | ☐ 3 | ☐ 4 | ☐ 5 |
| Kirkens tilbud til barn (kor, familie-
gudstjeneste, søndagsskole osv.).... | ☐ 1 | ☐ 2 | ☐ 3 | ☐ 4 | ☐ 5 |
| Hvordan dere som foreldre
kan formidle kristen tro til barnet..... | ☐ 1 | ☐ 2 | ☐ 3 | ☐ 4 | ☐ 5 |
| Hvordan dere som foreldre kan
videreføre kristen tradisjon til barnet | ☐ 1 | ☐ 2 | ☐ 3 | ☐ 4 | ☐ 5 |

22. Hvordan vurderer du utbyttet av dåpsgudstjenesten?

Sett ett kryss

- Meget positivt..... ☐ 1
Stort sett positivt..... ☐ 2
Både og..... ☐ 3
Stort sett negativt..... ☐ 4
Meget negativt..... ☐ 5

23. Hva mener du om gudstjenestens varighet?

Sett ett kryss

- Den varte passe lenge..... ☐ 1
Den var for lang..... ☐ 2
Den var for kort..... ☐ 3
Vet ikke..... ☐ 4

24. Talte prestens preken til deg som mor/far til dåpsbarnet?

Sett ett kryss

- Ja..... ☐ 1
Både og..... ☐ 2
Nei..... ☐ 3
Husker ikke hvordan jeg opplevde den..... ☐ 4

25. Hva synes du om antall dåpsbarn i dåpsgudstjenesten?

Sett ett kryss

- Det beste er når det bare er ett dåpsbarn..... ☐ 1
Det beste er når det er to dåpsbarn..... ☐ 2
Det beste er når det er tre dåpsbarn..... ☐ 3
Det beste er når det er fire dåpsbarn..... ☐ 4
Vet ikke..... ☐ 5

26. Hvilke av disse aktivitetene kan være ønskelig for deg at ditt barn er med på nå, eller når han/hun blir større?

Her kan du sette flere kryss

- Familiegudstjeneste..... ☐ 1
Barnegruppe med ukentlige samlinger..... ☐ 2
Søndagsskole..... ☐ 3
Speider..... ☐ 4
Kor..... ☐ 5
Juletefest..... ☐ 6
Adventsverksted..... ☐ 7
Kristent barnearbeid i samarbeid med skolefritidsordningen (SFO)..... ☐ 8
Besøk av presten/kateketen i barnehagen/skolen..... ☐ 9
Barnehage- /skolegudstjeneste..... ☐ 10
Få tilsendt litteratur og kassetter til bruk i hjemmet..... ☐ 11

Andre aktiviteter (spesifiser) _____

Har du noen kommentarer til spørreskjemaet eller noe du vil tilføye kan du gjøre det her eller på eget ark:

Brukerundersøkelse Tonsen kirke

1. Er du...

Sett ett kryss

- Mann ☐ 1
Kvinne ☐ 2

2. Hvor gammel er du...

Sett ett kryss

- Mellom 18 og 29 ☐ 1
Mellom 30 og 50 ☐ 2
Over 50 ☐ 3

3. Er du oppvokst ...

Sett ett kryss

- I Tonsen-området ☐ 1
Ikke i Tonsen, men i Oslo ☐ 2
Andre steder ☐ 3

4. Er du medlem av Den norske kirke?

Sett ett kryss

- Ja ☐ 1
Nei ☐ 2

5. Bor du i Tonsen menighet?

Sett ett kryss

- Ja ☐ 1
Nei, jeg bor i en annen
menighet ☐ 2

6. Kjenner du noen som sitter i menighetsrådet?

Sett ett kryss

- Ja ☐ 1
Nei ☐ 2
Vet ikke ☐ 3

7. Leser du menighetsbladet?

Sett ett kryss

- Hver gang ☐ 1
Så godt som hver gang ☐ 2
Av og til ☐ 3
Aldri ☐ 4
Jeg får ikke menighetsbladet ☐ 5

8. I hvilken grad føler du tilhørighet til Tonsen kirke?

Sett ett kryss

- Ingen tilhørighet ☐ 1
Noe tilhørighet ☐ 2
Sterk tilhørighet ☐ 3

9. I hvilken grad synes du at Tonsen kirke skal ta direkte kontakt (pr. post) med folk som bor i menigheten for å innby dem til å delta på kirkens arrangementer?

Sett ett kryss

- Ikke i det hele tatt ☐ 1
I liten grad ☐ 2
I noen grad ☐ 3
I stor grad ☐ 4
I meget stor grad ☐ 5

10. Har du vært på gudstjeneste i Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med...

Her kan du sette flere kryss

Dåp.....	☐ 1
Konfirmasjon.....	☐ 2
Bryllup.....	☐ 3
Begravelse	☐ 4
Julehøytiden.....	☐ 5
Påske/pinse.....	☐ 6
Familiegudstjeneste	☐ 7
Speidergudstjenest.....	☐ 8
Allehelgensdag.....	☐ 9
Vanlig søndag.....	☐ 10
Jeg har ikke vært på gudstjeneste i Tonsen i løpet av de siste 12 måneder.....	☐ 11

11. Har du vært i kontakt med Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med...

Her kan du sette flere kryss

Konserter	☐ 1
Loppemarked.....	☐ 2
Tonsenmessen.....	☐ 3
Onsdagstreff	☐ 4
Trilletreff	☐ 5
Speiderarrangement.....	☐ 6
Dåpen til min datter/sønn.....	☐ 7
Konfirmasjonen til min datter/sønn.....	☐ 8
Sorggruppe.....	☐ 9
Besøktjeneste.....	☐ 10
Utdeling av Tonsenbladet.....	☐ 11
Kammerkoret.....	☐ 12
Øvelser/gudstjenester med Småsangerne (barnekor).....	☐ 13
Aktiviteter for barn (søndagsskole, barnehelg, juletefest, adventsverksted. osv.).....	☐ 14
Aktiviteter for ungdom (ten-sing).....	☐ 15
Møter/foreningsaktiviteter (inkl. råd/utvalg)	☐ 16
Tilstelning av kirkekaffe.....	☐ 17
Samtale med prest/diakon/kateket.....	☐ 18
Jeg har ikke vært i kontakt med Tonsen kirke i løpet av de siste 12 måneder i forbindelse med noe arrangement/aktivitet.....	☐ 19

12. Hvor ofte er du til stede ved gudstjenester eller andre religiøse møter i Tonsen kirke? (Regn ikke med bryllup, begravelse, dåp eller liknende)

Sett ett kryss

Hver uke eller nesten hver uke.....	☐ 1
Noen ganger i måneden.....	☐ 2
Omtrent en gang i måneden	☐ 3
Noen ganger i året.....	☐ 4
Sjeldnere.....	☐ 5
Aldri.....	☐ 6

13. Hvis du er sjelden eller aldri på gudstjeneste, hva er det som hindrer deg i å gå?

Sett ett kryss

Tidspunktet passer dårlig.....	☐ 1
Jeg tror ikke på Gud.....	☐ 2
Jeg er uenig i kirkens budskap.....	☐ 3
Jeg føler meg ikke hjemme i kirken.....	☐ 4
Jeg liker ikke formen på gudstjenesten.....	☐ 5
Det har bare blitt slik.....	☐ 6

14. Kunne du tenke deg å ...

Her kan du sette flere kryss

Gå på konsert.....	☐ 1
Synge i kor.....	☐ 2
Samle inn lopper til loppemarked.....	☐ 3
Ha oppgaver ved Tonsenmessen.....	☐ 4
Ordne til kirkekaffe.....	☐ 5
Gi et pengebeløp til barne- og ungdomsarbeidet.....	☐ 6
Delta i besøkstjenesten.....	☐ 7
Være medhjelper på søndagsskolen.....	☐ 8
Ha en samtale med prest/kateket/diakon.....	☐ 9
Være med i bibelgruppe.....	☐ 10
Være med i sorggruppe.....	☐ 11
Jeg kan ikke tenke meg å delta i noen av de nevnte aktiviteter/grupper.....	☐ 12
- Andre aktiviteter/grupper jeg kunne tenke meg å engasjere meg i (spesifiser):
-

15. Er Tonsen kirke et sted der du ...

Sett ett kryss pr. linje

	Ja	Nei
Treffer lokalmiljøet på Tonsen.....	☐ 1	☐ 2
Opplever sosialt fellesskap.....	☐ 1	☐ 2
Får kunnskap om kristendommen.....	☐ 1	☐ 2
Får åndelig føde/inspirasjon.....	☐ 1	☐ 2
Opplever trygghet.....	☐ 1	☐ 2
Opplever kristent fellesskap.....	☐ 1	☐ 2
Opplever at dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig måte.....	☐ 1	☐ 2
Opplever julestemning i julehøytiden.....	☐ 1	☐ 2
Får hjelp og trøst.....	☐ 1	☐ 2

Andre erfaringer: _____

16. Tonsen kirke har begrensede ressurser. Synes du at det er viktig eller uviktig å bruke ressurser på følgende?

Sett ett kryss pr. linje

Meget viktig

Viktig

Verken viktig eller uviktig

Ikke viktig

Ikke viktig i det hele tatt

At man holder kirken åpen utenom gudstjenestene med mulighet for stillhet, bønn og lystenning	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man hjelper syke og gamle	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man holder konserter i kirken	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man driver kirkelige aktiviteter for barn og ungdom	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man holder gudstjeneste hver søndag	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man arrangerer samlivskurs	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man samarbeider med skole og barnehage	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man underviser i kristen tro og lære	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man driver hjelpeinnsats ved hungersnød og naturkatastrofer ..	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
At man støtter misjonsarbeid i andre land	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Er det noen andre områder eller aktiviteter du synes kirken skal bruke ressurser på?
(spesifiser)

17. Forventer du at Tonsen kirke skal være et sted...

Sett ett kryss pr. linje

Ja

Nei

Der du kan treffe lokalmiljøet	☐ 1	☐ 2
Der du kan oppleve sosialt fellesskap	☐ 1	☐ 2
Der du kan få kunnskap om kristendommen	☐ 1	☐ 2
Der du kan få åndelig føde/inspirasjon	☐ 1	☐ 2
Der du kan oppleve kristent fellesskap	☐ 1	☐ 2
Der du kan oppleve trygghet	☐ 1	☐ 2
Hvor dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse blir forrettet på en verdig og høytidelig måte	☐ 1	☐ 2
Der du kan få julestemning i julehøytiden	☐ 1	☐ 2
Der du kan få hjelp og trøst i en vanskelig livssituasjon	☐ 1	☐ 2

Andre forventninger: _____

18. Hvilket utsagn opplever du som mest dekkende for deg selv?

Sett ett kryss

Jeg regner meg som bekjennende kristen	☐ 1
Jeg regner meg som kristen, men ikke bekjennende kristen	☐ 2
Jeg har en tro, men regner meg ikke som kristen	☐ 3
Jeg tilhører en annen religion enn kristendommen	☐ 4
Jeg har ingen religiøs tro	☐ 5
Vet ikke	☐ 6

19. Hvordan opplevde du møtet med Tonsen kirke da ditt barn skulle konfirmeres?

Sett ett kryss

- Meget positivt..... ☐ 1
Positivt..... ☐ 2
Ganske positivt..... ☐ 3
Lite positivt..... ☐ 4
Negativt..... ☐ 5

20. Hvordan likte du opplegget for konfirmasjonsforberedelsene?

Sett ett kryss

- Meget bra..... ☐ 1
Bra..... ☐ 2
Ganske bra..... ☐ 3
Dårlig..... ☐ 4
Meget dårlig..... ☐ 5

21. Hvor tilfreds er du som foreldre med den kontakten du har hatt med kirken under konfirmasjonsforberedelsene?

Sett ett kryss

- Meget tilfreds..... ☐ 1
Tilfreds..... ☐ 2
Ganske tilfreds..... ☐ 3
Lite tilfreds..... ☐ 4
Misfornøyd..... ☐ 5

22. Hva mener du om konfirmasjonsgudstjenestens varighet?

Sett ett kryss

- Den varte passe lenge..... ☐ 1
Den var for lang..... ☐ 2
Den var for kort..... ☐ 3
Vet ikke..... ☐ 4

23. Ta stilling til om du er enig eller uenig i de følgende utsagnene om kirkelig konfirmasjon.

Sett ett kryss pr. linje

	Sterkt enig	Enig	Verken enig eller uenig	Uenig	Sterkt uenig
Kirkelig konfirmasjon er å bekrefte den kristne tro.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Kirkelig konfirmasjon er å bli tatt opp i de voksnes rekke.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Kirkelig konfirmasjon er en velsignelses- / forbønnshandling.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Kirkelig konfirmasjon er en vakker høytidelighet.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Kirkelig konfirmasjon er en fin tradisjon.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

24. Ta stilling til om du er enig eller uenig i de følgende utsagnene om hva kirken skal gi ungdommene under konfirmasjonsforberedelsene...

Sett ett kryss pr. linje	Sterkt enig	Enig	Verken enig eller uenig	Uenig	Sterkt uenig
Kristen tro	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Kunnskap om kristendommen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
God oppførsel	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
En fin tid sammen med andre ungdommer	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Bevissthet om egne holdninger og verdier	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Kjennskap til kirken og kirkens arbeid	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

25. Har datteren/sønnen din vært i kontakt med Den norske kirke (Tonsen eller andre menigheter) mellom dåp og konfirmasjonsforberedelser i forbindelse med...

Her kan du sette flere kryss

Gudstjeneste i julen	☐ 1
Familiegudstjeneste	☐ 2
Vanlig gudstjeneste	☐ 3
Konsert	☐ 4
Speider	☐ 5
Kor	☐ 7
Tonsenmessen	☐ 8
Loppemarked i kirken	☐ 9
Søndagsskole	☐ 10
Barnegruppe	☐ 11
Juletreff	☐ 12
Barnehage- /skolegudstjeneste	☐ 13
Hatt besøk av presten/kateketen i barnehagen/skolen	☐ 14
Ten-sing	☐ 15
Ungdomsklubb	☐ 16
Har ikke vært i kontakt med kirken/deltatt på noen av de nevnte aktiviteter	☐ 17
Andre aktiviteter (spesifiser)	

Har du noen kommentarer til spørreskjemaet eller noe du vil tilføye kan du gjøre det her eller på eget ark:

Brukerundersøkelse Tonsen kirke

For ca. 3 uker siden sendte vi deg et spørreskjema i forbindelse med denne undersøkelsen. Du er med i et utvalg på i alt 400 personer som ble bedt om å besvare spørreskjemaet.

Dette er ment som en påminnelse om undersøkelsen. Vedlagt finner du et nytt spørreskjema som vi ber deg fylle ut og returnere i svarkonvoluttet så snart som mulig.

Hvis du i løpet av de siste dagene har sendt inn det første skjemaet, ber vi deg se bort fra denne henvendelsen, og vi takker deg for verdifull bistand. Blant de innkomne svarene var det fire skjemaer med overstreket eller manglende løpenummer. Disse har vi dessverre ikke kunnet registrere. Gjelder dette deg, vennligst ta kontakt og du vil bli strøket fra listen.

De som ikke svarer kan ikke erstattes av andre. For å få pålitelige resultater er det viktig at hver enkelt person i utvalget bidrar med sine svar. Svarene fra den enkelte betyr mye for resultatene av undersøkelsen.

Det er frivillig å svare på hvert enkelt spørsmål. Dersom du synes det er vanskelig å svare på noen av dem, kan du la være å svare på disse. Har du ellers noen spørsmål omkring undersøkelsen må du gjerne ringe **23 33 47 26** og spørre etter Ida Marie Høeg.

Med beste hilsen fra

Ida Marie Høeg

Forsker, KIFO

KIFO – Stiftelsen Kirkeforskning

Center for Church Research
Pb 5152 Majorstua
NO-0302 Oslo

Tlf: (+47) 23 33 47 20
Fax: (+47) 22 69 11 44

kifo@kifo.no
www.kifo.no

ISBN 82-995576-1-5
ISSN 1503-4380